

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

MAGISTERSKÉ PREZENČNÍ STUDIUM

2013 – 2015

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Markéta Jasanská

Vznik a vývoj lázeňství v Ústeckém kraji

Praha 2015

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Iveta Hamarneh Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

MASTER FULL-TIME STUDIES

2013 - 2015

DIPLOMA THESIS

Markéta Jasanská

Rise and Development of Spas in Usti Region

Prague 2015

The Diploma Thesis Work Supervisor:

Ing. Iveta Hamarneh Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Markéta Jasanská

Poděkování

Chtěla bych poděkovat vedoucí mé diplomové práce Ing. Ivetě Hamarneh Ph.D., za užitečné rady, připomínky a metodické vedení práce. Dále bych ráda poděkovala paní Miroslavě Tumpachové, asistenci ředitele Lázní Mšeno, který byla ochotná poskytnout vyčerpávající informace týkající se managementu a marketingu lázní.

Anotace

Diplomová práce se ve své podstatě zabývá analýzou vzniku a vývoje lázeňství v Ústeckém kraji. Pozornost je věnována historii lázeňství v České republice a v Ústeckém kraji. Taktéž je v diplomové práci uveden současný vývoj českého lázeňství, zejména tedy v Ústeckém kraji. V práci jsou analyzovány současné trendy v lázeňství. Dále je práce doplněna o vysvětlení zásadních pojmů týkajících se lázeňství. Praktická část je tvořena hlavně dotazníkovým šetřením, SWOT analýzou, marketingovým výzkumem a rozhovorem.

Klíčové pojmy

Lázeňství, historie lázeňství, indikační seznam, marketing a management lázeňství, SWOT analýza, dotazník.

Annotation

Diploma thesis is essentially concerned with the analysis of rise and development of spas in Usti Region.. Attention is paid to the history not only in the Czech Republic, but also in Usti Region. It is also in thesis presented current developments in Czech spas, mainly in Usti Region. The thesis explains some important concepts related to spas. The practical part consists mainly questionnaire, SWOT analysis, marketing research and interview.

Key words

Spas, spa history, list of indications, marketing and management spas, SWOT analysis, questionnaire.

OBSAH

TEORETICKÁ ČÁST	9
ÚVOD	9
1 CHARAKTERISTIKA ÚSTECKÉHO KRAJE	11
1.1 Průmysl a hospodářství	12
1. 2 Cestovní ruch v Ústeckém kraji	14
1. 2. 1 Hosté v hromadných ubytovacích zařízení	15
1. 2. 2 Příjezdový cestovní ruch v Ústeckém kraji.....	16
1. 2. 3 Místa navštěvovaná zahraničními návštěvníky	17
1. 3 Udržitelný rozvoj Ústeckého kraje	18
2 VÝVOJ LÁZEŇSTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE	20
2. 1 Návštěvnost a rozmístění lázeňských zařízení	21
2. 1 Druhy lázeňské péče.....	24
2. 2 Lázeňská péče	25
2. 3 Stručná historie lázeňství v České republice	26
2. 4 Lázeňská léčebně rehabilitační a léčebně rehabilitační péče	28
2. 5 Rozdíl mezi lázeňským léčebným pobytem a wellness.....	28
2. 6 Lázeňský a ubytovací poplatek	29
2. 7 Indikační seznam	29
3 CHARAKTERISTIKA LÁZEŇSTVÍ V ÚSTECKÉM KRAJI	32
3. 1 Obsazenost lázní v Ústeckém kraji.....	34
3. 2 Léčba pohybového ústrojí	37
3. 3 Lázně Bílínská Kyselka	38
3. 4 Tereziny lázně Dubí	40
3. 5 Mšené lázně.....	43

3. 6 Lázně Teplice.....	48
PRAKTICKÁ ČÁST	54
4 ANALÝZA LÁZEŇSTVÍ V ÚSTECKÉM KRAJI	54
4. 1 SWOT analýza lázeňství v Ústeckém kraji	54
4. 2 Význam samopláteckých pobytů na Ústecku	57
4. 2. 1 Mšené Lázně.....	57
4. 2. 2 Lázně Teplice.....	57
4. 2. 2 Tereziny lázně Dubí.....	58
4. 3 Polostrukturovaný rozhovor v Lázních Mšeno	59
4. 4 Dotazníkové šetření	62
4. 4. 1 Dotazníkové šetření.....	63
4. 4. 2 Vyhodnocení odpovědí hostů lázní v Ústeckém kraji.....	65
4. 4. 3 Shrnutí poznatků z dotazníkového šetření.....	73
5 NÁVRH MARKETINGOVÝCH AKTIVIT PRO ZVÝŠENÍ ATRAKTIVNOSTI LÁZEŇSTVÍ NA ÚSTECKU	75
5. 2 Lázeňství v kraji na oficiálních stránkách Ústeckého kraje	75
5. 1 Propagace samopláteckých pobytů.....	76
5. 1. 1 Propagace ústeckých lázní na facebooku.....	77
5. 3 Provádění výzkumů spokojenosti	79
5. 4 Zvýšení kvalifikace a průběžné školení personálu.....	79
ZÁVĚR	81
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	83
SEZNAM OBRÁZŮ, GRAFŮ A TABULEK.....	88
SEZNAM PŘÍLOH	90

TEORETICKÁ ČÁST

ÚVOD

Lázeňství v České republice nabývá každým rokem na svém významu, což dokazuje množství dostupných statistických údajů, jež poukazují na stále se zvyšující počet hostů navštěvujících lázně. Mezi hlavní důvody návštěvy stále patří základní zdravotních funkce, jež lázně od dávnověku plní, potřeba relaxace a odpočinku, prevence nemoci a potřeba cítit se zdravěji. Lázeňství se taktéž významně na posílení cestovního ruchu v celosvětovém měřítku, zasahuje do spousty oblastí cestovního ruchu (stravovací, ubytovací služby, nabídky cestovních kanceláří apod.). Nezanedbatelným přínosem je růst zaměstnanosti v důsledku rozvoje lázeňství. Rozvoj a aktivity lázeňství poskytují pracovní příležitosti především pro místní občany a mohou být taktéž lákavé pro investory. Ačkoliv lázeňství v Ústeckém kraji netvoří zásadní příjem financí v kraji a není zásadní položkou rozpočtu kraje, stále více roste jeho návštěvnost a úměrně s tímto faktem roste i jeho význam. V kraji postupně ustupuje léčebná funkce lázní a začíná převažovat rekreační a relaxační wellness trend. Roste podíl samoplátců a lázně se snaží reagovat na jejich poptávku. Současně dochází k ztraktivnění regionu, ve kterém se lázně nachází.

Jedním z teoretických cílů této práce je zanalyzovat vznik a vývoj lázeňství na Ústecku, vzhledem k celkovému vývoji lázeňství v České republice, lépe pochopit oblast lázeňství v Čechách, vymezit a vysvětlit zásadní termíny, jako je například indikační seznam, týkající se této problematiky. Dále popsat vývoj Ústeckého kraje a to zejména z hlediska cestovního ruchu. Provést charakteristiku jednotlivých lázní na území kraje z hlediska historie, návštěvnosti a nabízených produktů a obecně analyzovat potenciál a vliv lázní na rozvoj regionu.

Praktická část se zaměřuje na analýzu lázeňství v Ústeckém kraji konkrétněji za použití několika nástrojů, mezi něž patří SWOT analýza, strukturovaný rozhovor, dotazníkové šetření a význam produktů v nabídce lázní. Na základě těchto činností jsou navrženy marketingové aktivity, které povedou ke zvýšení atraktivnosti lázní v Ústeckém kraji.

Primárním teoretickým východiskem bylo získání a studium dostupné odborné literatury týkající se lázní a lázeňství, informační leták, prospekty, výroční zprávy a statistiky lázní. Současně byly využívány seriózní internetové zdroje poskytující

adekvátní informace k problematice lázeňství. Základní metodou použitou k získání potřebných informací, byly rozhovory s kompetentními osobami o interních výsledcích a statistikách lázní a zhodnocení těchto informací ve výzkumu.

1 CHARAKTERISTIKA ÚSTECKÉHO KRAJE

Ústecký kraj leží v severozápadní části České republiky. Severozápadní část hranice tvoří současně i státní hranici se Spolkovou zemí Německo, konkrétně se spolkovou zemí Sasko, jež patří mezi významné zahraniční partnery Ústeckého kraje.¹ Na jihovýchodě sousedí Ústecký kraj s krajem Středočeským, západními sousedy jsou Karlovarský a Plzeňský kraj a na severovýchodě sousedí s Libereckým krajem.

Do Ústeckého kraje zasahuje pásmo Krušných hor, Labské pískovce a z části také Lužické hory. V jihovýchodní části se nachází Česká křídlová tabule, jejímž nejvyšším vrcholem je známa hora Říp a České středohoří s horou Milešovka. Nejnižší položeným bodem, jež se v kraji nachází je hladina řeky Labe u Hřenska (115 m n. m.), jedná se nejnižší položené místo v České republice. Největším vodním tokem je bezesporu v Ústeckém kraji Labe do něhož se zleva vlévá druhý největší labský přítok Ohře a řeka Bílina. Kraj je obohacen o prameny minerálních a termálních vod. Největší vodní plochou vybudovanou na řece Ohři je Nechranická nádrž.

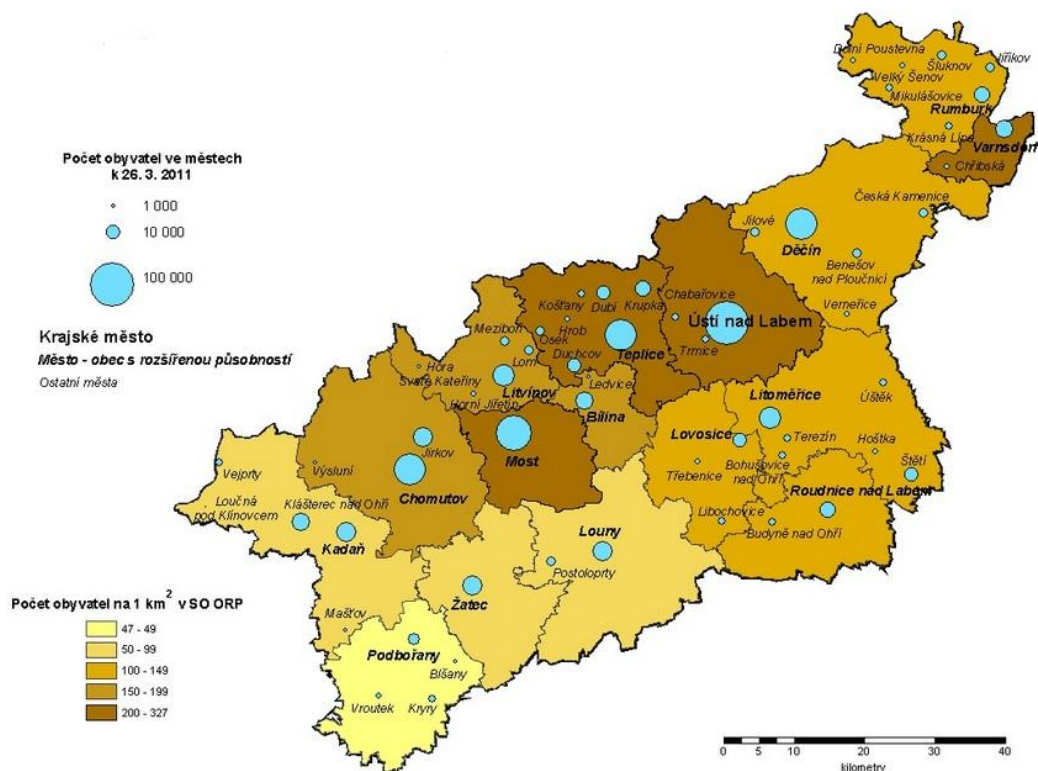
Rozloha kraje činí 5 335 km², Ústecký kraj představuje 6,8 % rozlohy České republiky. Ke konci roku 2012 žilo v Ústeckém kraji 826 764 obyvatel, což jej řadí na páté místo v České republice. Sídlem kraje je město Ústí nad Labem. Kraj je rozdělen do sedmi okresů:

- Děčín,
- Chomutov,
- Litoměřice
- Louny,
- Most,
- Teplice,
- Ústí nad Labem.²

¹ Historie a současnost Ústeckého kraje: Ústecký kraj v současnosti. *Ústecký kraj: oficiální web* [online]. 2005, s. 1, 16.1.2014 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.kr-ustecky.cz/historie-a-soucasnost/d-850435/p1=204829>.

² Charakteristika kraje. In: *ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: Krajská správa ČSÚ v Ústí nad Labem* [online]. 2012 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje

Města v Ústeckém kraji podle velikosti.

Obrázek 1: Města v Ústeckém kraji podle velikosti

Zdroj: Základní výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Ústecký kraj, online, cit. 2015-03-06³

V roce 2012 se Ústecký kraj podílel celkově 6,3 % na tvorbě hrubého domácího produktu v České republice. Což řadí Ústecký kraj na desátou pozici mezi ostatními kraji. Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele Ústeckého kraje patří Mostecká uhelná společnost, Severočeské doly, Chemopetrol a Krajská zdravotní, a.s., sdružující od roku 2007 celkem pět významných nemocnic v Ústeckém kraji.

1.1 Průmysl a hospodářství

³ Základní výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Ústecký kraj. In: ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: Český statistický úřad Krajská správa ČSÚ v Ústí nad Labem [online]. 2012 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2012ediciplan.nsf/krajp/06042-12-xu>.

Ústecký kraj disponuje značným nerostným bohatstvím, zejména ložiska hnědého uhlí, uloženými pod povrchem. Hnědouhelná pánev se táhne pod svahy Krušných hor, od Ústí nad Labem až po Kadaň. Dále se v kraji nacházejí významná ložiska kvalitních sklářských a slévárenských písků a stavebního kamene. Ústecký kraj bychom mohli rozdělit na **čtyři oblasti**, které se od sebe významně odlišují. Jedná se *oblast* s rozvinutou průmyslovou výrobou, jež je soustředěna především v Podkrušnohoří (okresy Most, Teplice, Chomutov a částečně také Ústí nad Labem). Své významné zastoupení má energetika, těžba uhlí, strojírenství, chemický a sklářský průmysl. Mezi další oblast spadají území, jenž jsou významné díky produkci chmele a zeleniny. Spadá sem Litoměřicko a Lounsko. Zejména Polabí a Poohří jsou vyhlášené ovocnářské oblasti, nazývané Zahrada Čech⁴ a výbornou pověst mají i vína pěstovaná na Litoměřicku. Předposlední oblast Krušných hor je velmi řídko osídleným horským pásem, s minimálními hospodářskými aktivitami. Poslední oblast Děčínska nedisponuje těžkým průmyslem a ani se neorientuje na zemědělství. Severní část této oblasti, Šluknovsko, je svou přílišnou odlehlostí a náročnou dostupností z centrální části kraje typicky periferním územím.

Průmyslová činnost minulých let negativně ovlivnila kvalitu životního prostředí. Silně rozvinutá povrchová těžba výrazně poškodila přirozený ráz krajiny, jež je postupně obnovována velice nákladnou rekultivací. Značné problémy má kraj taktéž s emisemi. Ačkoliv v posledních letech došlo k zřejmému zlepšení situace okolo emisí, přesto je kraj nadále vnímán jako oblast s nejpoškozenějším životním prostředím. A to zejména v množství naměřených emisí, oxidu siřičitého a oxidů dusíku.

Nejvíce obyvatel Ústeckého kraje z hlediska pracovních sil je zaměstnáno ve zpracovatelském průmyslu⁵. Průměrná měsíční mzda dosáhla v roce 2012 na celkových 22 785 Kč, za celorepublikovým průměrem pokulhává o 2 316 Kč a řadí se tím na sedmé místo mezi ostatními kraji. Nepříznivým faktorem Ústeckého kraje je nejvyšší nezaměstnanost⁶ v České republice, kvůli poklesu těžby uhlí, restrukturalizace podniků a útlumu výroby i zemědělství.⁷

⁴ Název Zahrada Čech nese taktéž každoroční výstava, jež se koná každé září na Litoměřicku.

⁵ Zpracovatelský průmysl zpracovává suroviny a produkty ze zemědělství a těžebního průmyslu a současně vyrábí prostředky k uspokojování lidských potřeb, ale i k dalším činnostem výroby.

⁶ Nezaměstnanost v Ústeckém kraji ke dni 31. 12. 2013 dosáhla 11,47, přičemž celorepublikový podíl nezaměstnanosti dosahuje 8,17%.

⁷ Charakteristika kraje. In: ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Krajská správa ČSÚ v Ústí nad Labem* [online]. 2012 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje

1. 2 Cestovní ruch v Ústeckém kraji

Na území kraje se nachází hojně navštěvovaný národní park České Švýcarsko s Pravčickou bránou, usilující o zapsání na seznam UNESCO. Dále chráněné krajinné oblasti České Středohoří, Labské pískovce, část Kokořínska a Lužické hory.

V kraji se nachází velké množství historických památek. Mezi největší atraktivity patří románská rotunda na hoře Říp, gotický kostel v Mostě, kláštery v Oseku a Doksanech, barokní zámek v Duchcově. Významnými památkami je Terezín a Úštěk, jež byly vyhlášeny městskými památkovými rezervacemi.

Výstaviště v Litoměřicích celoročně hostí spoustu typů akcí; Zahrada Čech, Můj dům, můj hrad. Město Most je oblíbeným místem turistů pro moderní dostihové závodiště hipodrom, autodrom a golfové hřiště.

Krajem prochází čtyři cyklostezky (cyklostezka Ohře, cyklostezka Labe, cyklostezka Ploučnice a Krušnohorská magistrála), v budoucnu by měla jedna propojit skrze Ústecký kraj Prahu s Drážďany. Zimní sezóna probíhá zejména v Krušných a Lužických horách.⁸

Ústecký kraj je z pohledu cestovního ruchu rozdělen do čtyř oblastí: Dolní Poohří, Krušné hory, České Švýcarsko, České středohoří z nichž každá oblast nabízí rozličné atraktivity a specializuje se na určitou formu cestovního ruchu.

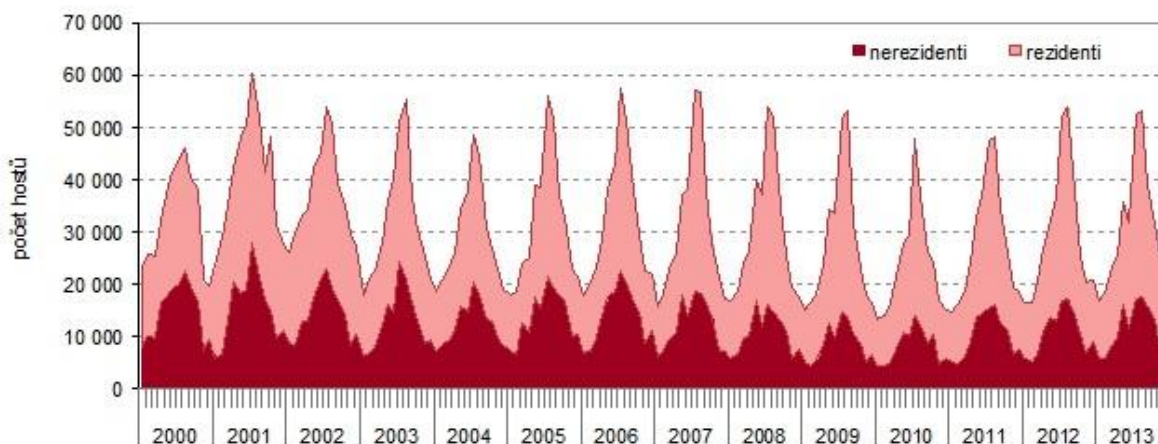
Již několik let je Ústecký kraj propagován na veletrhu cestovního ruchu Holiday World. V roce 2015 se umístil na druhém místě díky své nové expozici se zapojením velkoformátových fotografií a prezentací.⁹

⁸ Charakteristika kraje. In: *ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: Krajská správa ČSÚ v Ústí nad Labem* [online]. 2012 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje

⁹ Nová expozice kraje veze z veletrhu Holiday World druhé místo. *Ústecký kraj: oficiální web* [online]. 2015 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.kr-ustecky.cz/nova-expozice-kraje-veze-z-veletrhu-holiday-world-druhe-misto/d-1688401/p1=204764>

1. 2. 1 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních

Počet hostů v HUZ¹⁰ v Ústeckém kraji v letech 2000 - 2013.

Graf 1: Hosté v HUZ v letech 2000 - 2013

Zdroj: Cestovní ruch v Ústeckém kraji ve 4. čtvrtletí a za rok 2013. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, online, cit. 2015-02-11.¹¹

Graf je rozdělen podle měsíců v jednotlivých letech od roku 2000 do 2013. V meziročním nárůstu počtu hostů v kraji se větší mírou podíleli rezidenti (tuzemští hosté) nad nerezidenty (zahraničními hosty). Od roku 2006 má návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení klesající charakter s největším propadem v roce 2010, což je dáno světovou ekonomickou krizí, kdy byla ovlivněna všechna odvětví podnikání a průmyslu. Od roku 2011 má návštěvnost stoupající tendenci.¹²

¹⁰ HUZ: hromadná ubytovací zařízení. Pozn. autorky.

¹¹ Cestovní ruch v Ústeckém kraji ve 4. čtvrtletí a za rok 2013. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD [online]. 2014 [cit. 2015-02-11]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/cestovni_ruch_v_usteckem_kraji_ve_4_ctvrtleti_a_za_rok_2013_\(pr_edbezne_udaje\)_](http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/cestovni_ruch_v_usteckem_kraji_ve_4_ctvrtleti_a_za_rok_2013_(pr_edbezne_udaje)_)

¹² Tamtéž.

1. 2. 2 Příjezdový cestovní ruch v Ústeckém kraji

V příjezdovém cestovním ruchu v Ústeckém kraji převažují Němci (95%) a to hlavně jejich nákupní návštěvy. Nákupy jednodenních návštěvníků, jež tvoří většinu návštěvníků kraje, dominují nad ostatními důvody návštěvy kraje. Němečtí návštěvníci jsou zvyklí na pravidelné návštěvy, v mezikrajském srovnání má Ústecký kraj nejvyšší frekvenci návštěv.

Turisté tvoří pouze 7 % všech zahraničních návštěvníků Ústeckého kraje. Polovina turistů přijíždí do Ústeckého kraje na rekreační dovolenou, čtvrtina navštívit své příbuzné a známé. Nejčastěji se taktéž jedná o německé občany.

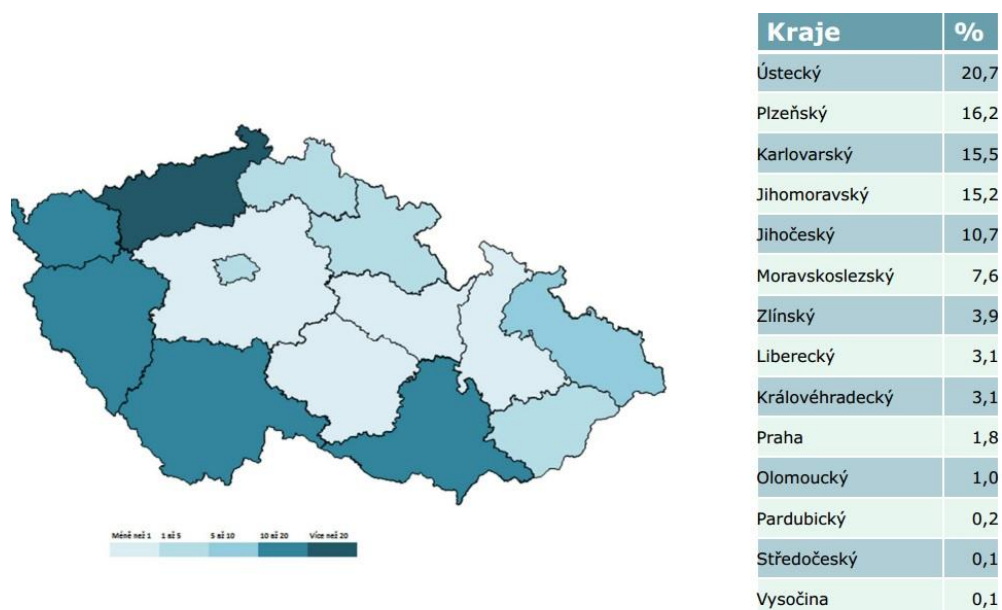
Z hlediska ukazatele celkových výdajů jednodenních návštěvníků se Ústecký kraj umístil na třetím místě. V letech 2009 - 2011 jednodenní návštěvníci utratili 8,3 mld. Kč

Ústecký kraj je pátým nejčastěji navštěvovaným krajem co do počtu zahraničních návštěvníků.

Převážná většina zahraničních návštěvníků Ústeckého kraje přijela individuálně, organizované zájezdy jsou výjimkou. Pokud ovšem došlo k návštěvě Ústeckého kraje v podobě organizovaného zájezdu, jednalo se o návštěvy organizované zaměstnavateli v rámci obchodních cest.¹³

¹³ B. PŘÍJEZDOVÝ CESTOVNÍ RUCH V ÚSTECKÉM KRAJI V LETECH 2009-2011, C. ODHAD POČTU ZAHRANIČNÍCH NÁVŠTĚVNÍKŮ ÚSTECKÉHO KRAJE V LETECH 2006-2011 Stručné shrnutí: Příjezdový cestovní ruch v Ústeckém kraji. In: TUČEK, Jan, Markéta HÁJKOVÁ a Zuzana ŠVALBOVÁ. *Strukturalizace výsledků šetření „Příjezdový cestovní ruch 2009-2015“ do jednotlivých krajů ČR: Detailní krajská analýza – Ústecký kraj* [online]. STEM/MARK, 2012 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/882cf706-3a17-4b0f-811d-c7fb6a5b8646/06_Ustecky-kraj.pdf

Individuální návštěvy dle krajů v České republice v roce 2013.

Obrázek 2: Individuální návštěvy v ČR v roce 2013

Zdroj: TUČEK, Jan. PŘÍJEZDOVÝ CESTOVNÍ RUCH V ROCE 2013:

Prezentace výsledků projektu „Příjezdový cestovní ruch 2009-2015, online, cit. 2015-03-07.¹⁴

1. 2. 3 Místa navštěvovaná zahraničními návštěvníky

Téměř 94 % návštěvníků Ústeckého kraje navštívilo v letech 2009 - 2011 pouze místa nacházející se v Ústeckém kraji. Návštěvníci, kteří vycestovali mimo Ústecký kraj, mířili nejčastěji do Prahy či do karlovarského kraje. Mezi nejčastěji navštěvovaná místa se řadí zejména nákupní místa v okolí hraničních přechodů - Varnsdorf, Hřensko, Chomutovsko a další. Nejčastěji mířili turisté do okresních měst (Teplice, Ústí nad Labem, Děčín, Most), přičemž každý desátý turista jel do Prahy.¹⁵

¹⁴ TUČEK, Jan. PŘÍJEZDOVÝ CESTOVNÍ RUCH V ROCE 2013: *Prezentace výsledků projektu „Příjezdový cestovní ruch 2009-2015“* [online]. STEM/MARK, 2014 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: [Prezentace výsledků projektu „Příjezdový cestovní ruch 2009-2015“](#)

¹⁵ F. MÍSTA NAVŠTĚVOVANÁ ZAHRANIČNÍMI NÁVŠTĚVNÍKY ÚSTECKÉHO KRAJE V LETECH 2009-2011, Stručné shrnutí: Příjezdový cestovní ruch v Ústeckém kraji. In: TUČEK, Jan, Markéta HÁJKOVÁ a Zuzana ŠVALBOVÁ. *Strukturalizace výsledků šetření „Příjezdový cestovní ruch 2009-2015“ do jednotlivých krajů ČR: Detailní krajská analýza – Ústecký kraj* [online]. STEM/MARK, 2012 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/882cf706-3a17-4b0f-811d-c7fb6a5b8646/06_Ustecky-kraj.pdf

1. 3 Udržitelný rozvoj Ústeckého kraje

Ústecký kraj se přihlásil k projektu Udržitelného rozvoje¹⁶ ve vybraných krajích České republiky v roce 2004. Kraj zpracoval metodiku pro období 2006 - 2020. Cílem této metodiky je představit rámec dlouhodobého rozvoje kraje, který bude aplikovat principy konceptu udržitelného rozvoje.

Vizí Ústeckého kraje do roku 2020 je zejména zaměření se na odvětví využívající moderní environmentálně šetrné technologie, propojení výzkumu a vývoje za podpory kvalitního vzdělávacího zázemí.¹⁷

"Dílčí vize udržitelného rozvoje Ústeckého kraje:

- *Ústecký kraj překročil období a limity industrializace a zavádí moderní environmentálně šetrné technologie a reaguje na procesy transformace a reorganizace ekonomiky;*

- *Postupně dochází k eliminaci čerpání a využívání neobnovitelných přírodních zdrojů a čerpání obnovitelných zdrojů odpovídá intenzitě jejich přirozené obnovy;*

- *Při hospodářském rozvoji Ústeckého kraje je uplatňován princip předběžné opatrnosti a jsou monitorovány a eliminovány možné rizikové faktory;*

- *Různorodý a moderně orientovaný zpracovatelský průmysl je základem hospodářství Ústeckého kraje a tento průmysl je silně propojen s oblastí vědy a výzkumu;*

.....

- *Je kladen velký důraz na rozvoj lidského kapitálu, rozvoj nových znalostí, rozvoj vědy a výzkumu, rozvoj kultury a duchovního a intelektuálního života;*

- *Všichni občané Ústeckého kraje mají stejný přístup ke kvalitnímu vzdělání*

- *Je uplatňován ekosystémový přístup s důrazem na autoregulační a samočisticí mechanismy a s cílem zachování biodiverzity rostlinných a živočišných druhů organizmů a jejich společenstev;*

- *Na základě partnerství Ústecký kraj úzce spolupracuje se sousedními regiony ve Spolkové republice Německo;*

- *Je zaběhlý management udržitelného rozvoje pro zajištění provázanosti ekonomického, sociálního a environmentálního pilíře;*

¹⁶ Udržitelným rozvojem se dle zákona č. 171/1992 SB., o životním prostředí a ve znění pozdějších předpisů rozumí takový rozvoj, jež současným, ale i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává funkce ekosystému, které jsou pro něj přirozené.

¹⁷ STRATEGIE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚSTECKÉHO KRAJE 2006–2020: 1. Úvod, 3. Vize pro Ústecký kraj. In: *Ústecký kraj: Oficiální web* [online]. 2008 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.kr-ustecky.cz/strategie-udrzitelneho-rozvoje-uk-brozurka/d-1066764/p1=204504>

• *Každý občan Ústeckého kraje cítí určitou zodpovědnost za kvalitativní rozvoj společnosti, zaměřený na zlepšování kvality života a aktivně se ho v rámci svých možností účastní.*¹⁸

¹⁸ STRATEGIE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚSTECKÉHO KRAJE 2006–2020: 3. Vize pro Ústecký kraj. In: *Ústecký kraj: Oficiální web* [online]. 2008 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.kr-ustecky.cz/strategie-udrzitelneho-rozvoje-uk-brozurka/d-1066764/p1=204504>

2 VÝVOJ LÁZEŇSTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Lázeňství zasahuje do všech okruhů ekonomického a sociálního života naší současné společnosti, jelikož se jedná o souhrn ekonomických činností různých oborů a odvětví. České léčebné lázeňství se podílí významně na tvorbě hrubého domácího produktu, taktéž přispívá do příjmů státního rozpočtu a do platební bilance, ovlivňuje výši příjmů rozpočtů regionů a současně vytváří podmínky pro investiční aktivitu. Lázeňství spadá do sektoru služeb, jež není nikterak náročné na materiální zdroje, jelikož Česká republika má pro lázeňství velmi dobré podmínky. I přes občasnou negativní perspektivu je české léčebné lázeňství vzácným kulturním dědictvím.

V posledních letech zaznamenávalo České lázeňství s mnohaletou tradicí výrazný úbytek klientů. K němuž docházelo důsledkem ekonomické krize¹⁹ a také vlivem snížení počtu nemocí, které jsou hrazeny zdravotními pojišťovnami. Taktéž zkrácení hrazených pobytů u dospělých klientů z původních čtyř týdnů na nynější týdnů tři způsobilo značný odliv klientů. Od 6. 1. 2015 začal platit novelizovaný Indikační seznam, který v určitých případech znovu vymezil délku pobytu v léčebných lázních na 28 dní. Mezi kulturní problém patří uzavřené lázeňské objekty, které bez potřebné údržby a kvůli zastavení lázeňské léčby chátrají.

České léčebné lázeňství je přednostně založené na využívání přírodních léčebných zdrojů společně s využitím léčebného procesu a tímto se předpokládá vysoce specializované medicínské zázemí na vysoké úrovni. Kvůli úsporným opatřením vlády a zrušením výzkumných balneologických ústavů o svoji špičkovou reputaci nenávratně přichází.²⁰

„Rozsah lázeňské péče a především hrazené lázeňské péče je v České republice v porovnání s ostatními vyspělými zdravotními systémy naprosto ojedinělý. To se týká jak počtu lázeňských míst (v nichž je péče hrazena z v.z.p.²¹), tak je ojedinělý i rozsah tohoto hrazení (i po schválení nového indikačního seznamu).

¹⁹ "Odvětví cestovního ruchu bylo mezi prvními a také nejintenzivněji postiženými oblastmi ekonomik ve světě i v tuzemsku. Krize vyvolala nutné regulace ekonomických postupů a úsporné chování všech institucí, firem i domácností. To vedlo k omezení spotřeby a peněžních prostředků vynakládaných na cestování a čerpání služeb cestovního ruchu – zbytných potřeb. Důležitou roli hraje snižování spotřebitelské důvěry a zároveň negativní očekávání. Mění se chování spotřebitelů, raději volí kratší pobyty a levnější formu dopravy. Firmy omezují počty služebních cest svých zaměstnanců. Dochází ke snížení poptávky po ubytování, roste konkurenční tlak, některé subjekty CR jsou nuceny snižovat ceny či počty zaměstnanců, omezovat investice či zcela zrušit provozovnu." KABOURKOVÁ, Marcela. *Dopady celosvětové finanční a hospodářské krize na cestovní ruch a lázeňství v Karlových Varech*. Plzeň, 2012. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/11025/2149>. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni.

²⁰ SMOTLACHOVÁ, Eliška a Sylva SKUPINOVÁ. *Aktuální problémy cestovního ruchu: Cestovní ruch a jeho dopady na společnost* [online]. Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2014[cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <https://www.vspj.cz/soubory/download/id/3153>

²¹ V.z.p.: veřejné zdravotní pojištění.

• Lázeňská léčebně rehabilitační péče je nedílnou součástí zdravotní péče následně, je zakotvena v zákonu o zdravotních službách.²²

• Česká republika disponuje 37 lázeňskými místy, kde je poskytována lázeňská léčebně rehabilitační péče. V těchto lázeňských místech působí 90 subjektů disponující cca 27 000 lázeňskými místy.

• České lázně navštívilo v roce 2012 361 tisíc pacientů, kteří v nich strávili zhruba 4,7 milionu dní.

• V roce 2012 byla lázeňsko-léčebná péče hrazena 86 000 dospělým pacientům z veřejného zdravotního pojištění.

• Zdravotní pojišťovny v roce 2012 vydaly na lázeňskou léčbu v roce 2012 2,5 miliardy Kč.

Nejvíce zahraničních hostů přijíždí do České republiky, absolvovat lázeňskou léčbu, z Německa, Ruska a Ukrajiny.²³

2. 1 Návštěvnost a rozmístění lázeňských zařízení

V České republice se uskutečňuje léčebná lázeňská péče mimo kraj Vysočina a Praha ve všech krajích.

²² *Materiál ministerstva zdravotnictví pro vládu: Situace v českém lázeňství* [online]. 2013 [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://osz.cmkos.cz/files/Article/465/TextDocument/material-ministerstva-zdravotnictvi-pro-vladu---situace-v-ceskem-lazestvi----cerven-2013.pdf>

²³ VÁCLAVÍNKOVÁ, Klára. *Lázeňství: pro prezenční formu studia*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2013, s. 9. ISBN 978-80-7248-854-4.

Návštěvnost lázeňských ubytovacích zařízení v krajích a České republice.

KRAJ	2013		2014	
	Počet hostů	Počet přenocování	Počet hostů	Počet přenocování
Karlovarský kraj	446 515	3 480 502	427 957	3 388 829
Zlínský kraj	71 603	475 485	66 452	518 858
Olomoucký kraj	55 518	324 078	61 205	593 746
Jihočeský kraj	32 941	280 492	40 617	374 158
Královéhradecký kraj	27 485	240 592	23 870	280 175
Středočeský kraj	26 847	188 116	25 273	196 983
Moravskoslezský kraj	24 684	314 500	27 507	394 165
Ústecký kraj	20 284	209 686	22 173	231 787
Pardubický kraj	X	X	X	X
Jihomoravský kraj	X	X	X	X
Plzeňský kraj	X	X	X	X
Liberecký kraj	X	X	X	X
Česká Republika	745 935	6 046 764	741 932	6 389 850

Tabulka 1: Návštěvnost LUZ v krajích a České republice

Zdroj: upraveno dle Cestovní ruch - časové řady: Tab. 2.5.1 Návštěvnost v lázeňských ubytovacích zařízeních v ČR a krajích (NUTS III). Český statistický úřad, online, cit. 2015-03-06.²⁴

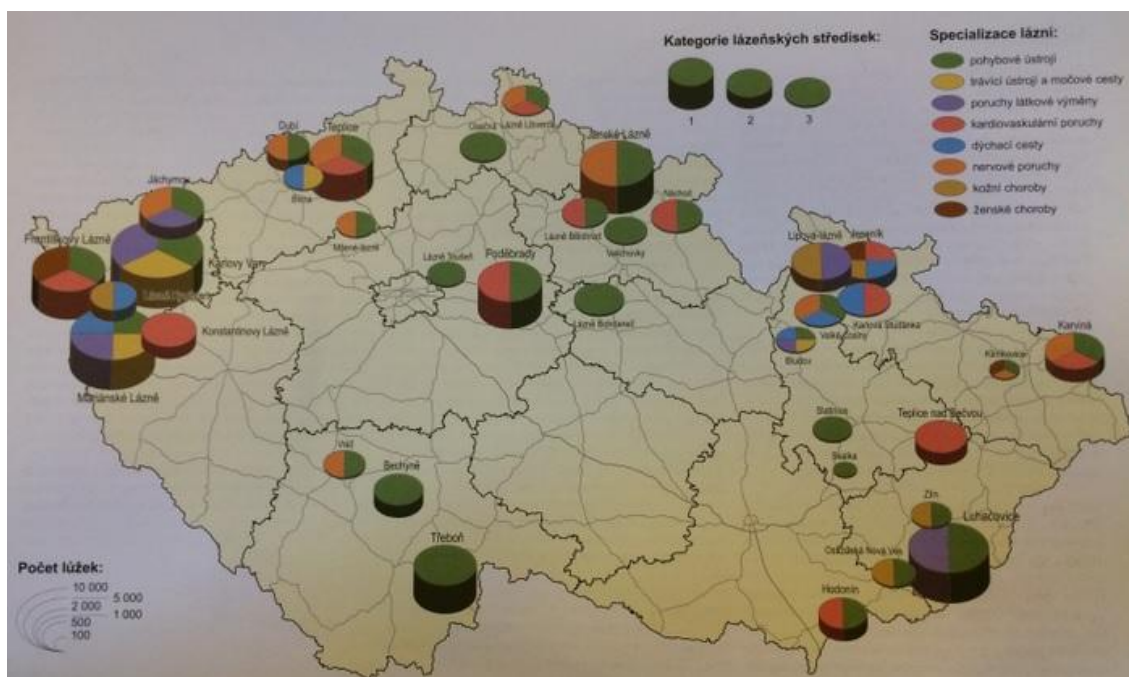
Ze 12 českých krajů, které disponují alespoň jedním lázeňským léčebným zařízením, pouze osm krajů poskytlo informace o počtu hostů a počtu přenocování v letech 2013 - 2014. Celkově má Česká republika co se týče počtu hostů (rezidentů i nerezidentů) mírně klesající tendenci, jež je vykompenzována vyšším počtem přenocování v roce 2014 oproti roku předešlému. Nejvíce hostů s nejvyšším počtem přenocování přijíždí do Karlovarského kraje, jedná se o dlouhodobý trend s návazností na tradici a vyhlášenost lázní v Karlovarském kraji. Poslední místo v tabulce co do počtu hostů a přenocování zaujímá Ústecký kraj. Tento fakt je mimo jiné způsoben nízkou propagací kraje z hlediska lázeňství.

„John W. Lund definuje 25 důvodů, proč lidé navštěvují lázně. Určité důvody, jejichž četnost má vzrůstající tendenci, skýtají obrovský potenciál nejen pro obor jako celek, ale i pro jednotlivé lázeňské podnikatele. 25 důvodů pro návštěvu lázní:

²⁴ Cestovní ruch - časové řady: Tab. 2.5.1 Návštěvnost v lázeňských ubytovacích zařízeních v ČR a krajích (NUTS III). In: Český statistický úřad [online]. 2015 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cru_cr

1. Dosáhnout a využít duševní a fyzický vnitřní potenciál. 2. Cítit se zdravěji. 3. Vytvořit si nové stravovací návyky. 4. Cítit se zdravěji. 5. Cítit se šťastněji. 6. Vyladit organismus. 7. Redukovat váhu. 8. Zanechat kouření. 9. Zbavit se návyku na alkoholické nápoje. 10. Vypadat atraktivněji. 11. Zvýšit sportovní výkonnost. 12. Prevence proti nemocem. 13. Pomoci léčit současné neduhy. 14. Léčit specifické mužské, či ženské problémy. 15. Obnovit fyzickou kondici. 16. Nalézt duševní rovnováhu. 17. Eliminovat či redukovat stres. 18. Bavit se. 19. Setkat se s lidmi. 20. Dosáhnout lepších tělesných pocitů a vnitřní vyrovnanosti. 21. Hýčkat se. 22. Pro vytvoření rodinné soudržnosti. 23. Pro individuální aktivity. 24. Pro individuální odpočinek. 25. Pro relaxaci." ²⁵

Rozmístění lázeňských zařízení včetně jejich specializace.

Obrázek 3: Rozmístění lázeňských zařízení vč. jejich specializace

Zdroj: VYSTOUPIL, Jiří. Atlas cestovního ruchu České republiky. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR..²⁶

²⁵ DĚDINA, Jiří. *Management, organizování a ekonomika lázeňství - vybrané kapitoly*. Vyd. 1. [Praha]: Vysoká škola cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství, 2004, s. 103 - 104. ISBN 80-86592-01-4

²⁶ VYSTOUPIL, Jiří. *Atlas cestovního ruchu České republiky*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006. 157 s. ISBN 80-239-7256-1.

Na území České republiky jsou zakresleny města a obce se statutem lázeňského místa. Výška jednotlivých válců v regionech zařazuje lázeňská místa do tří kategorií lázeňských středisek. A to podle významu a atraktivity pro cestovní ruch, dále dle počtu disponibilních lůžek využitelných v cestovním ruchu, tzn. nejen lůžka v lázeňských zařízeních, ale také lůžka v ostatních hromadných ubytovacích zařízeních v místě. Posledním aspektem jež se podílí na tomto jevu je indikace léčebných chorob provozovaných v jednotlivých lázeňských zařízeních.

„Lázeňský prostor v ČR je poměrně značně diferencován. V Západočeských lázních (Karlovarský a Plzeňský kraj), je situováno zhruba 43% všech lázeňských zařízení (82 zařízení, z toho 17 státních) a 46% disponibilní lůžkové kapacity v ČR (25,1 tis. lůžek v lázeňských zařízeních + dalších 25 tis. lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních). Na dalším místě - co do rozsahu lázeňských kapacit je kraj Olomoucký (např. Jeseník, Lipová - Lázně, Velké Losiny, Teplice nad Bečvou) následován krajem Zlínským (především Luhačovice). V Praze a kraji Vysočina nemá žádná lokalita statut lázeňského místa. Většina nejvýznamnějších lázní se nachází v Čechách, na Moravě se k těmto řadí pouze Luhačovice a Jeseník.“²⁷

V Ústeckém kraji jsou vyobrazeny všechny čtyři lázeňská zařízení. Z těchto zařízení jsou Mšené-lázně a lázně Kyselka u Bíliny²⁸ zařazeny do nejnižší třetí kategorie, následuje druhá kategorie zastoupená lázněmi Dubí. Do první kategorie jsou potom zařazeny lázně Teplice, jež jsou pro region Ústecko nejvýznamnější.

2. 1 Druhy lázeňské péče

- **Komplexní péče** v návaznosti na ústavní péči, či péči v ambulancích je zaměřena zejména na doléčení, minimalizace rizika vzniku invalidity a nesoběstačnosti. Poskytnutí této péče doporučují specialisté. Pokud návrh na komplexní péči doporučí praktický lékař, je nutné, aby byl návrh podložen odbornými nálezy. Zdravotní pojišťovna je povinna uhradit lázeňské léčení, ubytování a celodenní stravování. Uvedená péče je poskytována v době dočasné neschopnosti

- **Příspěvková lázeňská péče** je poskytována pacientům u kterých, na základě indikačního seznamu, nejsou splněny podmínky pro poskytnutí komplexní lázeňské

²⁷ VYSTOUPIL, Jiří. *Atlas cestovního ruchu České republiky*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006. s. 74 ISBN 80-239-7256-1.

²⁸ „Od roku 1999 jsou lázně Kyselka u Bíliny uzavřeny. Lázně jsou v majetku města a část areálu zahrnuje provoz stáčírny minerálních vod“. BAŠTA, Karel, manažer marketingu, PR, IT Stáčírna minerálních vod Bílina. Bílina. 4. 2. 2015.

péče. Zdravotní pojišťovna hradí pouze náklady na vyšetření a léčení pojištěnce. Ostatní náklady si kromě výjimek²⁹ hradí pojištěnec sám. Pacient čerpá zmíněnou péči v rámci dovolené.

- **Samoplátecká lázeňská péče** spočívá v tom, že klient nepotřebuje návrh na lázeňskou péči a může být léčen bez jakéhokoliv doporučení. Veškeré náklady si ovšem hradí sám.³⁰

2. 2 Lázeňská péče

Lázeňská péče v České republice se nevztahuje pouze na léčebnou funkci, ale také na další nepostradatelné služby jakými jsou ubytování a stravování, sportovní a kulturní vyžití a doplňkové služby (kadeřnictví, kosmetika, manikúra, pedikúra apod.). Léčebná péče byla v České republice vždy na dobré úrovni v jakémkoliv období. V současné době se její úroveň zvyšuje díky zavádění nových přístupů a modernizaci přístrojů a vybavení. Zároveň se zvyšují léčebné metody mnohem větším tempem, než tomu bylo v minulosti.

Nejpoužívanější léčebnou metodou je pitná kúra (historicky nejznámější proceduru, při které se pije minerální voda přímo z vývěrů či odběrových míst), dále vodoléčba (jedna z nejstarších metod léčby, jež využívá k léčbě termální vody bohaté na plyny, či aplikace mineralizované vody pomocí zábalů, obkladů, otěrů, nebo stříků).

Ubytovací a stravovací služby byly v období 1948 - 1990 na nízké úrovni, v této době byla spíše upřednostňována kvantita nad kvalitou. V současné době se lázně snaží spíše kvalitativně o svůj rozvoj, zejména z důvodu nestále se zvyšujících nároků hostů a velké konkurenci. Stravovací a ubytovací služby neustále prodělávají pozitivní vývoj a neustále se zlepšují.

Součástí lázeňské péče jsou taktéž kulturní, sportovní a doplňkové služby (kosmetika, kadeřnictví, manikúra, pedikúra apod.). S rostoucími požadavky klientů a novými trendy v oblasti lázeňství tyto služby nabývají na významu a stávají se běžnou součástí pobytu hosta v lázních.³¹

²⁹ Výjimku tvoří případ, kdy pojišťovna v rámci nadstandardní péče, přispívá i na ostatní náklady.

³⁰ DĚDINA, Jiří. *Management, organizování a ekonomika lázeňství - vybrané kapitoly*. Vyd. 1. [Praha]: Vysoká škola cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství, 2004, s. 14 -15. ISBN 80-86592-01-4.

³¹ České lázně a lázeňství: evropský sociální fond v ČR [online]. Praha, 2007 [cit. 2015-1-2]. ISBN 978-80-239-9330-1. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/88405a4e-039f-4025-8874-d37481baccb8/Ceske-lazne-a-lazenstvi.pdf>.

2. 3 Stručná historie lázeňství v České republice

Již v nejstarších dobách civilizace se setkáváme s kultem vody.³² Počátky českého lázeňství spadají do roku 762 (kronikář Václav Hájek z Libočan), kdy byly objeveny prameny horké vody v dnešních Lázních Teplice. Mezi lety 1493 - 1541 se Teplice řadí mezi 10 nejvýznamnějších lázní v Evropě. Druhé nejstarší lázně v České republice, Karlovy Vary, byly objeveny na základě legendy o objevení Vřídla Karlem IV. v 16. století.

Největšího rozmachu dosáhlo české lázeňství v 18. století., kdy se lázeňství rozvíjí a vznikají nová lázeňská místa.³³ Lázeňství se stává důležitou součástí lékařství a to zejména kvůli rozvoji vědy a medicíny a současně kvůli rozvoji odborného posuzování a charakteru pozitivních účinků přírodních léčebných zdrojů na člověka. V tomto období je budována lázeňská infrastruktura; lázeňské domy a kolonády.

V 19. století prochází české lázeňství, zejména západočeské lázně³⁴, modernizací a specializací lázeňských metod a procedur, hledají se nová naleziště a provádějí chemické analýzy pramenů. Lázeňské pobyty se orientují nejen na léčebnou funkci, ale taktéž na společenský a kulturní život. V té době bylo velice žádoucí zapojovat se do lázeňské kultury, jednalo se o společenskou prestiž.³⁵ Lázeňská zařízení přijímala téměř bez výjimky každého klienta, kvůli tržbám a ziskům. Avšak pobyt v lázních byl poměrně drahý, tomu také odpovídala struktura pacientů, viz. graf níže.

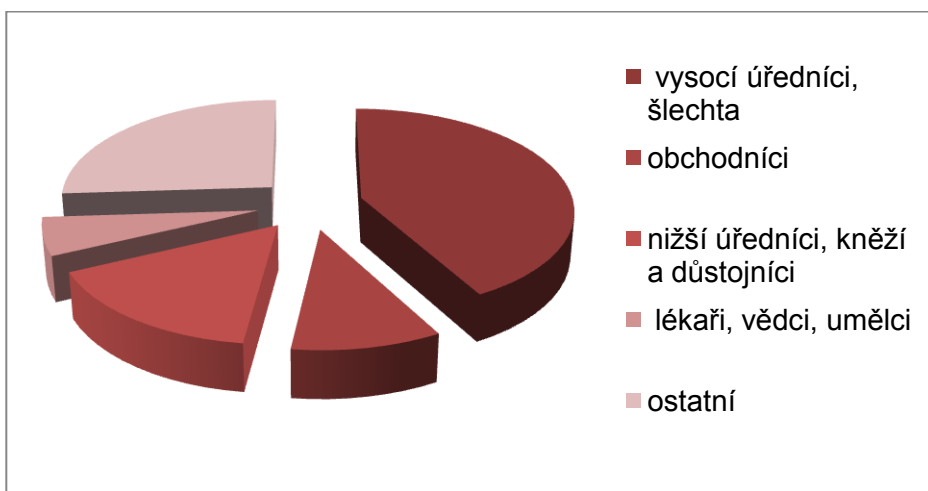
³² KRŮŽEK, Vladimír. *Obrazy z dějin lázeňství*. Praha: Avicenum, 1987. ISBN 0809687, s. 9.

³³ DĚDINA, Jiří. *Management, organizování a ekonomika lázeňství - vybrané kapitoly*. Vyd. 1. [Praha]: Vysoká škola cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství, 2004, s. 41, 43. ISBN 80-86592-01-4.

³⁴ „Především západočeské lázně se staly od 19. století celosvětovým pojmem. Nebylo proto náhodou, že se v Praze roku 1841 ustavila balneologie (díky prof. J. Löschnerovi) a roku 1848–1849 vodoléčba (díky J. Špottovi a dr. A. Šlechtovi), jako první obory svého druhu na evropské univerzitě. Teprve s odstupem času některé další univerzity následovaly pražského příkladu, především univerzita vídeňská.“ České lázně a lázeňství: evropský sociální fond v ČR [online]. Praha, 2007 [cit. 2015-1-2]. ISBN 978-80-239-9330-1. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/88405a4e-039f-4025-8874-d37481baccb8/Ceske-lazne-a-lazenstvi.pdf>.

³⁵ VÁCLAVÍNKOVÁ, Klára. *Lázeňství: pro prezenční formu studia*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karvině, 2013, s. 18. ISBN 978-80-7248-854-4.

Složení pacientů lázeňských zařízení v 19. století.

Graf 1: Složení pacientů lázeňských zařízení v 19. století.

Zdroj: upraveno dle DĚDINA, Jiří. *Management, organizování a ekonomika lázeňství - vybrané kapitoly*, 2004.³⁶

V prvorepublikovém období vlastnily lázně nejen stát a jednotlivci, ale též společnosti, obce a pojišťovny. Staly se hlavním centrem cestovního ruchu. Po roce 1918 byl založen celostátní lázeňský podnik Československé státní lázně, který vlastnil 8 státních lázní (desetina celkové lázeňské kapacity).

Po druhé světové válce, v roce 1948 byly lázně znárodněny státem, který se stal jejich výhradním vlastníkem v celém Československu. Nepatrná část majetku zůstala ve správě Ústřední národní pojišťovny. V této době byl kladem důraz na zdravotnickou funkci lázeňských zařízení. Byly zde snahy o přebudování lázní pouze na zdravotnická zařízení.³⁷ Československé lázně navštěvovali nejčastěji klienti z východní Evropy. Do roku 1989 existovala pouze jediná cestovní kancelář na území Čech, CK Balnea, která zprostředkovávala zájezdy do lázní.³⁸

Po roce 1989 dochází k privatizaci lázní. Privatizací prošly zejména lázně v rámci systému zdravotní péče státu, hotelových a stravovacích služeb v lázních.³⁹

³⁶ DĚDINA, Jiří. *Management, organizování a ekonomika lázeňství - vybrané kapitoly*. Vyd. 1. [Praha]: Vysoká škola cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství, 2004, s. 43. ISBN 80-86592-01-4.

³⁷ DĚDINA, Jiří. *Management, organizování a ekonomika lázeňství - vybrané kapitoly*. Vyd. 1. [Praha]: Vysoká škola cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství, 2004, s. 44. ISBN 80-86592-01-4.

³⁸ VÁCLAVÍNKOVÁ, Klára. *Lázeňství: pro prezenční formu studia*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2013, s. 22. ISBN 978-80-7248-854-4.

³⁹ DĚDINA, Jiří. *Management, organizování a ekonomika lázeňství - vybrané kapitoly*. Vyd. 1. [Praha]: Vysoká škola cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství, 2004, s. 47. ISBN 80-86592-01-4.

2. 4 Lázeňská léčebně rehabilitační a léčebně rehabilitační péče

Česká republika v současné době disponuje 37 lázeňskými místy, z nichž kolem 90 poskytovatelů této činnosti nabízí a zajišťuje lázeňskou léčebně rehabilitační péči. Se zřetelem na platné předpisy se v lázních v současnosti léčí u dětí i dospělých zhruba 100 nemocí, jež jsou rozděleny do indikačních skupin. Léčba pacientů je hrazena z prostředků veřejného zdravotního pojištění a to buď úplně jako léčba komplexní, jež zahrnuje stravu i ubytování, nebo jako příspěvková léčba zahrnující pouze léčbu a vyšetření, pobyt a stravu si pacient hradí sám.

V rámci Evropské unie je takto rozsáhlé poskytování a hrazení lázeňské péče z veřejného zdravotního pojištění celkem unikátní. Ačkoliv je nutné brát v potaz, že lázeňská léčebně rehabilitační péče se liší od léčebně rehabilitační péče (jež je poskytována v odborných léčebných ústavech) tím, že v lázeňských zařízeních se k léčbě využívá přírodní léčivý zdroj (např. plyn, přírodní minerální voda, peloid) či příznivé klimatické podmínky. Hlavním měřítkem pro poskytování lázeňské péče je předpokládaný efekt využití přírodního léčivého zdroje. Rehabilitační péče je umožněna taktéž mimo lázeňství, např. formou ambulantní péče, nebo v léčebných rehabilitačních ústavech. Záleží na ošetřujícím lékaři, jakou vhodnou formu péče pro pacienta zvolí vzhledem k jeho aktuálnímu zdravotnímu stavu.⁴⁰

2. 5 Rozdíl mezi lázeňským léčebným pobytem a wellness

Lázeňským léčebným pobytem se rozumí klasická léčba, jež je čerpána zejména nemocnými pacienty, nebo pacienty s rekonvalescencí. Má v sobě zahrnut léčebnou funkci. Hlavním cílem je léčit, popřípadě doléčovat zdravotní komplikace. Lázeňský léčebný pobyt může celý, či z části hradit zdravotní pojišťovna a pacient je po celou dobu pod dohledem odborného lékaře, od počátku nástupu do lázní (vstupní prohlídka) do ukončení pobytu v lázních (výstupní prohlídka). Nejčastěji se délka pobytu pohybuje mezi 21 - 28 dny.

Wellness pobyt je využíván především "zdravými" lidmi, kteří toho pobytu využívají pro odpočinek, regeneraci a uvolnění. Hlavním úmyslem wellness je zdravým životním stylem předcházet zdravotním problémům. Wellness si klienti celý hradí sami. Délka pobytu se pohybuje mezi 3 (prodloužený víkend) až sedmi dny. „*Pro lázeňské*

⁴⁰ TUMPACHOVÁ, Miroslava. Asistentka ředitele Lázní Mšeno. Mšené lázně. 3. 2. 2015.

zařízení bude tento segment zákazníků nejméně výhodnější z ciziny, tj. jedná se o samoplátce, kteří chtějí lepší kvalitu služeb."⁴¹

2. 6 Lázeňský a ubytovací poplatek

Uhrazený lázeňský a ubytovací poplatek putuje do pokladny samosprávně územních celků. Platí jej osoby, jež se zdržují na daném území minimálně jednu noc. Výši poplatku si určují města a obce sami do maximální hranice, jež je určena státem.

Lázeňský poplatek je určen fyzickým osobám, jež se zdržují na území lázeňského místa za účelem léčebného či rekreačního pobytu. Je vybírán přímo v místě lázeňského zařízení personálem. Existují osoby, které jsou osvobozeny od úhrady tohoto poplatku (více Zákon o místních poplatcích).

Ubytovací poplatek je vybírán městem či obcí za ubytování klienta na dobu přechodnou. Částku též vybírá osoba, jež nabízí ubytovací službu.⁴²

2. 7 Indikační seznam

V současné době je velmi aktuálním tématem indikační seznam. Tento seznam na základě odborných medicínských a balneologických důvodů vymazuje, které nemoci a stavy jsou určeny k lázeňské léčbě, po jakou dobu má tato léčba trvat, ve kterých lázeňských místech mají být indikované nemoci a stavy v závislosti na místním přírodním léčivem zdroji léčeny. Indikační seznam určuje rozdělení peněz mezi poskytovatele lázeňské péče. Vyvíjí se na základě odborných medicínských a balneologických argumentů a současně bere v potaz vývoj medicíny jako vědy a zdravotnictví jako celku. Indikační seznam vznikl několik let na základě návrhu kompetentních společností. Konečnou podobu navrhla pracovní skupina složená z řad odborníků taktéž se zapojením zástupců Svazu léčebných lázní, lázeňských lékařů, České lékařské komory, či Sdružení lázeňských míst. V indikačním seznamu jsou hrazena veškerá vážná onemocnění, pooperační stavy a chronická onemocnění, přičemž zvolená lázeňská léčba přispívá ke zlepšení zdravotního stavu. Lázeňská péče se dostane všem potřebným a lékaři nejsou limitováni vypsáním lázeňského návrhu. Totožný postup je také u dětských pacientů, kteří tuto péči dostanou a bude

⁴¹ DĚDINA, Jiří. *Management, organizování a ekonomika lázeňství - vybrané kapitoly*. Vyd. 1. [Praha]: Vysoká škola cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství, 2004, s. 18. ISBN 80-86592-01-4.

⁴² HOLUB, Martin. Evidence hostů – je povinností ubytovatelů?. 2010, 2 s. Dostupné z: http://www.roedl.com/fileadmin/user_upload/Roedl_Czech_Republic/clanky/2010/AHR_10_2010.pdf

jim uhrazena z veřejného zdravotního pojištění. S ohledem na problematiku dětských pacientů a jejich léčby je nutné se přizpůsobit trendu úbytku dětí v populaci. Managementy lázní musí tuto situaci reflektovat a zvládnout vhodně upravit a přizpůsobit kapacity, eventuálně hledat jiné zdroje financování.⁴³

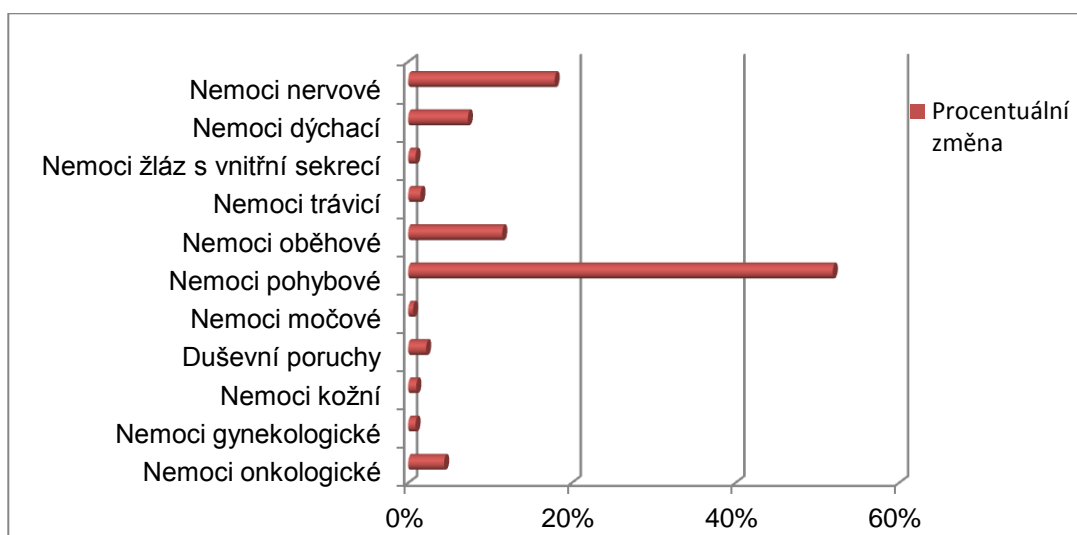
Indikační seznam prochází téměř každoročně od roku 1997 novelizacemi. Mezi nejvíce zásadní a nejdiskutovanější patřila novelizace z roku 2012, jež zkrátila dobu základního pobytu v lázeňských zařízeních z 28 dní na 21 dní. Tento krok byl kritizován odborníky z řad doktorů, specialisty na léčení a doléčování nemocí a rovněž i širokou veřejností, zejména samotnými pacienty. K 1. 11. 2015 začal platit novelizovaný indikační seznam.

„V zákonu č. 1/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen Zákon) jsou obsažena základní pravidla poskytování lázeňské péče (§ 33), v příloze č. 5 zákona je pak uvedeno: • seznam indikačních skupin pro dospělé, děti a dorost • nemoci, u nichž lze lázeňskou léčebně rehabilitační péči poskytnout, • způsoby poskytování lázeňské léčebně rehabilitační péče pro jednotlivé indikace (komplexní nebo příspěvková péče), • délka základního léčebného pobytu a opakovaného léčebného pobytu pro jednotlivé indikace, • četnost opakovaného léčebného pobytu, • lhůta pro nástup léčebného pobytu u indikací, kde je tuto lhůtu důvodné stanovit z hlediska léčebného efektu, • možnost prodloužení léčebného pobytu podle jednotlivých indikací a způsobů poskytování lázeňské léčebně rehabilitační péče • další odborná kritéria vztahující se k jednotlivým indikacím Ve vyhlášce č. 2/2015 Sb., o stanovení odborných kritérií a dalších náležitostí pro poskytování lázeňské léčebně rehabilitační péče (dále jen Vyhláška) je uvedeno: • prodloužení stanovené délky základního léčebného pobytu nebo opakovaného • indikační předpoklady, • kontraindikace, odborná kritéria pro poskytnutí léčebně rehabilitační péče včetně potřebných vyšetření, • obor specializace lékaře, který takovou péči doporučuje, • požadavky na dostupnost zdravotnických pracovníků ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lázeňské léčebně rehabilitační péče, • indikační zaměření lázeňských míst, ve kterých se nachází přírodní léčivý zdroj nebo klimatické

⁴³ TUMPACHOVÁ, Miroslava. Asistentka ředitele Lázní Mšeno. Mšené lázně. 3. 2. 2015.

podmínky vhodné k léčbě nemocí, • obsahové náležitosti návrhu na lázeňskou léčebně rehabilitační péči o dospělé, děti a dorost.⁴⁴

Lázeňská péče v roce 2013 pro dospělé podle indikačních skupin na náklad zdravotního pojištění.

Graf 2: Lázeňská péče v roce 2013 podle indikačních skupin

Zdroj: upraveno dle Lázeňská péče pro dospělé podle indikačních skupin na náklad zdravotního pojištění, online, cit. 2015-03-07.⁴⁵

⁴⁴ Česká republika. MATERIÁL K APLIKACI ZÁKONNÉ ÚPRAVY V OBLASTI POSKYTOVÁNÍ LÁZEŇSKÉ LÉČEBNĚ REHABILITAČNÍ PÉČE. In: *Zákon č. 1/2015 Sb.* 2015. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/novy-indikacni-seznam_9952_3241_3.html.

⁴⁵ Lázeňská péče pro dospělé podle indikačních skupin na náklad zdravotního pojištění. In: *Lázeňská péče 2013: ZDRAVOTNICKÁ STATISTIKA* [online]. Praha: Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <http://www.uzis.cz/system/files/lazne2013.pdf>.

3 CHARAKTERISTIKA LÁZEŇSTVÍ V ÚSTECKÉM KRAJI

Lázeňství v Ústeckém kraji má hlubokou historii sahající do 8. století, díky objevům horkých vod v dnešních Teplicích. Až v 18. a 19. století jsou na území Ústecka zakládány ostatní lázně.

Členy Svazu léčebných lázní⁴⁶ jsou pouze Lázně Teplice a Lázně Mšené, jelikož ostatní lázeňská zařízení nespĺňují status zdravotnického zařízení. Do Sdružení léčebných zařízení spadají všechna lázeňská zařízení v Ústeckém kraji. Celkem do kraje spadají čtyři lázeňská zařízení:

- Lázně Teplice,
- Lázně Mšené,
- Tereziny lázně Dubí,
- Lázně Bílinská Kyselka.

Nejvíce klientů a pacientů, kteří navštěvují lázeňská zařízení v Ústeckém kraji tvoří rezidenti, dále německá klientela, posléze obyvatelé z Ruska. Zajímavým trendem je zvyšující se nárůst arabské klientely, která kvůli restriktivním omezením v Rusku vyplňuje se klesající podíl návštěv ruských klientů.

Lázeňská zařízení Ústeckého kraje se specializují zejména na léčbu pohybového ústrojí a pooperačních stavů.

⁴⁶ „Svaz léčebných lázní České republiky (SLL) vznikl jako zájmové profesní sdružení léčebných lázní v roce 1995 s cílem udržet a garantovat léčebnou úroveň těchto lázeňských společností. V současnosti sdružuje 41 členů, z toho 39 léčebných lázní, které tvoří více než dvě třetiny všech lázeňských lůžek v ČR. Všechny lázně sdružené v SLL jsou akreditovanými léčebnými lázněmi včetně napojení na veřejný zdravotní systém a musí tudíž splňovat přísná kritéria pro léčbu, stravování i ubytování.“ Převzato z: O SVAZU LÉČEBNÝCH LÁZNÍ ČR. SVAZ LÉČEBNÝCH LÁZNÍ ČESKÉ REPUBLIKY [online]. 2010 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <http://www.lecebne-lazne.cz/cs/o-svazu-lazni/o-svazu-lecebnych-lazni-cr>.

Indikace léčebných zařízení v Ústeckém kraji.

Léčebné zařízení	Indikace
LÁZNĚ TEPLICE V ČECHÁCH	Nemoci pohybového ústrojí Nemoci nervové Nemoci onkologické Nemoci z poruchy výměny látkové a žláz s vnitřní sekrecí
LÁZNĚ MŠENÉ	Nemoci pohybového ústrojí Nemoci nervové Nemoci onkologické Léčba totální endoprotézy
TEREZINY LÁZNĚ V DUBÍ	X

Tabulka 2: Indikace léčebných zařízení v Ústeckém kraji.

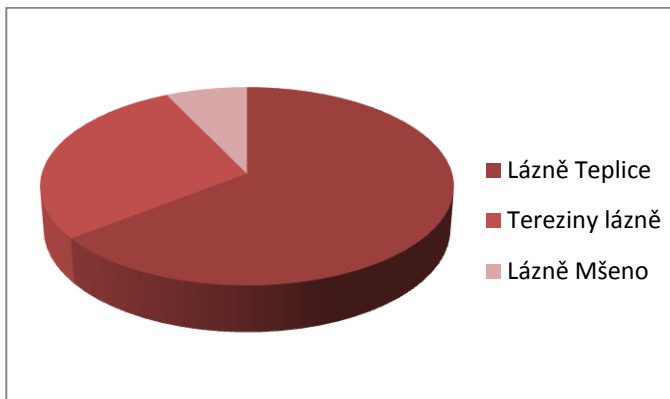
Zdroj: upraveno dle LÁZNĚ ÚSTECKÝ KRAJ: Mšené-lázně, Teplice, online, 2015-02-08.⁴⁷

Lázně na Ústecku se nejvíce specializují na nemoci pohybového ústrojí, nervové a onkologické nemoci. Tereziny lázně v Dubí nemají indikaci, jelikož nejsou lázeňským léčebným zařízením. V roce 2014 získaly Lázně Mšené indikaci pro léčbu po operaci totálních endoprotéz.

⁴⁷ LÁZNĚ ÚSTECKÝ KRAJ: Mšené-lázně, Teplice. *SVAZ LÉČEBNÝCH LÁZŇÍ ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. 2010 [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://www.lecebne-lazne.cz/cs/lazne/ceska-republika/ustecky-kraj.html>

3. 1 Obsazenost lázní v Ústeckém kraji

Velikost lázní podle počtu lůžek v Ústeckém kraji.

Graf 3: Velikost lázní podle počtu lůžek

Zdroj: upraveno dle VAŠÍČKOVÁ, Kateřina. *Obchodní oddělení Lázní Teplice*.⁴⁸

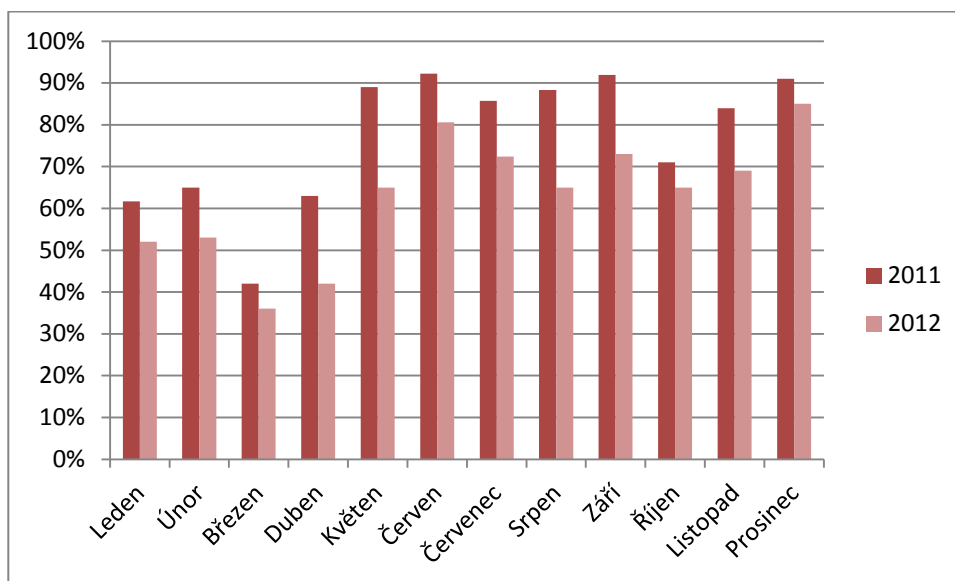
Nejvíce navštěvované lázně na Ústecku jsou teplické lázně. Jejich lůžková kapacita činí 538 lůžek, následují Tereziny lázně v Dubí s celkovým počtem 236 lůžek. Nejmenším lázeňským zařízením jsou Lázně Mšeno, které disponují 60 lůžky.

Na grafu níže lze vypočítat obsazenost Lázní Teplice v roce 2011 a 2012 lázeňskými zahraničními i tuzemskými hosty (samoplátci a hosté jež mají hrazený pobyt pojišťovnou dohromady). Rozdíly v obsazenosti mezi jednotlivými roky jsou dány především změnami v Indikačním seznamu⁴⁹, jež měl za následek mnohem menší obsazenost lůžek v roce 2012.

⁴⁸ VAŠÍČKOVÁ, Kateřina. *Obchodní oddělení Lázní Teplice*. 3. 2. 2015

⁴⁹ Problematika indikačního seznamu viz kapitola 2. 6 Indikační seznam. Pozn. autorky

Obsazenost Lázní Teplice v letech 2011 a 2012.

Graf 4: Obsazenost Lázní Teplice za roky 2011 a 2012

Zdroj: upraveno dle VAŠÍČKOVÁ, Kateřina. Obchodní oddělení Lázní Teplice.

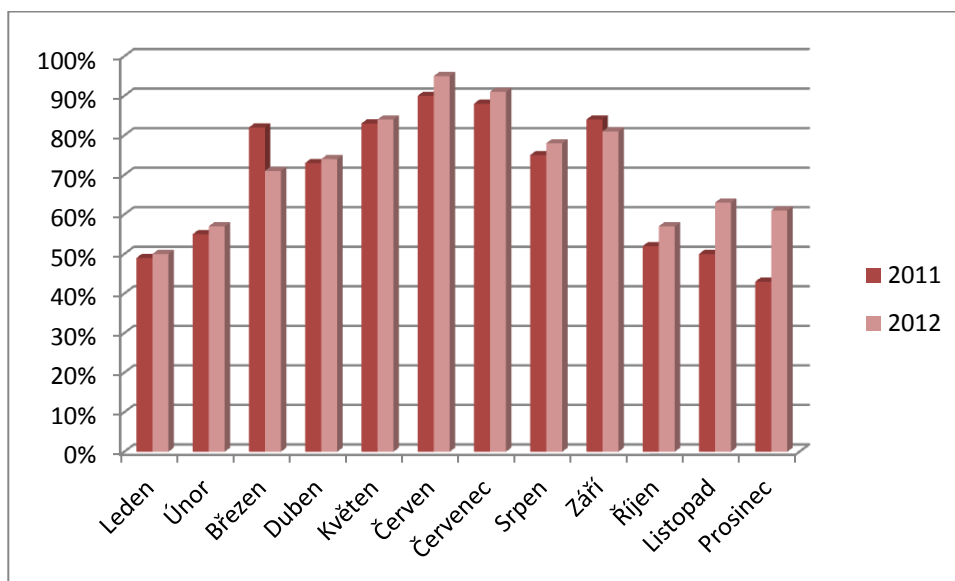
50

Lázně Teplice nejvíce navštěvují hosté v jejich hlavní sezóně (od června do září) a v zimné sezóně (listopad, prosinec).

Shodná situace ve vývoji obsazenosti lůžek v ostatních ústeckých lázních (Mšené Lázně a Tereziny lázně) z pohledu období za roky 2011 a 2012. Obsazenost lázní v poměru s jejich velikostí úměrně klesá.

⁵⁰ VAŠÍČKOVÁ Kateřina. Obchodní oddělení Lázní Teplice. 3. 2. 2015

Obsazenost Tereziých lázní v Dubí v letech 2011 a 2012.

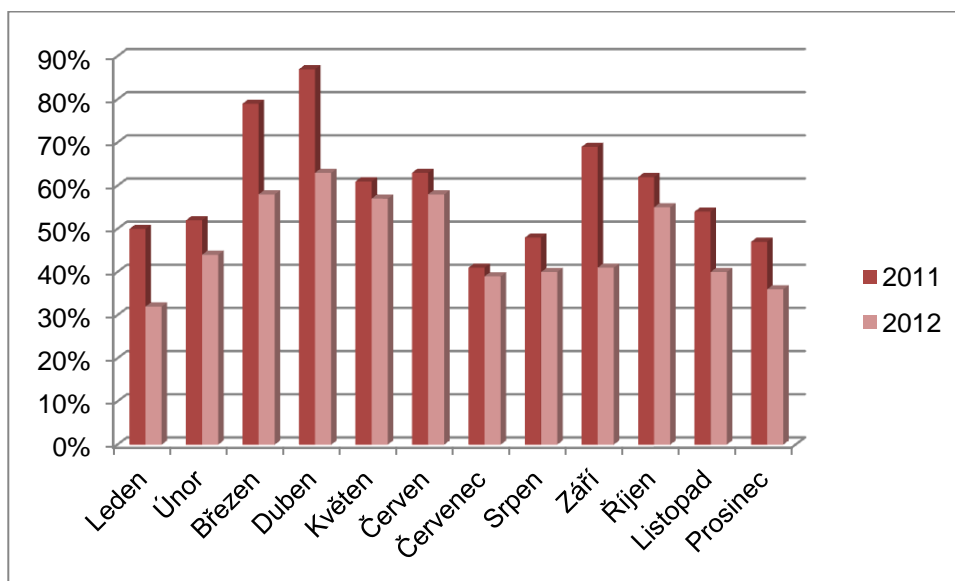
Graf 5: Obsazenost Tereziých lázní v letech 2011 a 2012

Zdroj: BUBENÍČKOVÁ, Klára. Vedoucí recepce Tereziých lázní.⁵¹

Druhé největší ústecké lázně nejsou registrovaným zdravotnickým zařízením, tudíž se na ně nevztahují změny indikačního seznamu. Není zde proto evidentní vedoucí úloha roku 2011 jako u Lázní Mšeno a Teplice. Spíše lze konstatovat, že vyšší obsazenost (kromě března a září) byla v roce 2012. Nejvíce hostů přijíždí do lázní v letním období.

⁵¹ BUBENÍČKOVÁ, Klára. Vedoucí recepce Tereziých lázní. 3. 2. 2015

Obsazenost Mšených lázní v letech 2011 a 2012.

Graf 6: Obsazenost Lázní Mšeno za roky 2011 a 2012

Zdroj: upraveno dle TUMPACHOVÁ, Miroslava. Asistentka ředitele Lázní Mšeno.⁵²

Lázně Mšeno dosahují mnohem menší obsazenosti lůžek, než předchozí dvě lázeňská zařízení. Největší obsazenosti dosahují v březnu a dubnu. Naopak nejméně hosté lázně navštěvují v zimním období a v letních měsících, zejména v červenci a srpnu.

3. 2 Léčba pohybového ústrojí

Lázně navštěvují klienti s různými kloubními postiženími. Bývají vrozená, zánětlivá, či degenerativní. V těchto případech je nutná operace. Primárně je léčba zaměřena na zmírnění bolesti, zlepšení výživy kloubů a okolních struktur a zlepšení pohyblivosti klienta. Aby bylo dosaženo analgetické a uvolňující léčby, využívá se efektu pozitivní i negativní termoterapie. Jsou předepisovány různé obklady, zábaly a koupele zejména s využitím rašeliny, slatiny, parafínu a kryoterapie.

Koupele se aplikují na různé části těla. Součástí koupelí mohou být přírodní přísady (různé druhy solí, byliny, esence, či oleje).

⁵² TUMPACHOVÁ, Miroslava. Asistentka ředitele Lázní Mšeno. 3. 2. 2015.

Pravidelnou lázeňskou péčí o pohybové ústrojí lze předejít a minimalizovat riziko nutnosti operaci, případně toto riziko oddálit. Léčba je doporučována taktéž jako příprava na plánované operace a na doléčení po jejich absolvování. Za pomoci fyzioterapeutů klient zlepšuje při cvičení rozsah pohybu v kloubech. Současně dochází ke zpevnění svalů, které jsou nezbytné pro správnou kloubní funkci a pro správnou oporu těla. Kinezioterapie je uskutečňována v bazénech, tělocvičnách a individuálním cvičením.

Lázně doporučují pacientům s léčbou pohybového ústrojí taktéž procházky a trénink severské chůze. Většina klientů si stěžuje především na bolesti zad, jež souvisí se svaly páteře. Páteři totiž nikterak neprospívá shon a sezení ve strnulých pozicích. V této pozici bývají totiž určité svalové skupiny, klouby a jejich struktury přetěžovány na úkor jiných. Bolestí, únavou, stresem stažené a ochablé svaly je nutné uvolnit a posílit svalový korzet. Lázně pro tyto případy poskytují širokou nabídku lázeňských procedur, masáže, obklady, koupele, zábaly či elektroterapii. Fyzioterapeuti učí klienty jak správně cvičit.

Do indikační skupiny nemocí pohybového aparátu se řadí například revmatoidní artritida, Bechtěrevova choroba, nemoci kloubů provázející interní onemocnění, bolestivé syndromy úponů, šlach a svalů, či stavy po operacích s použitím kloubní náhrady a příprava na tuto plánovanou operaci.⁵³

3. 3 Lázně Bílinská Kyselka

Vznik těchto lázní se datuje do roku 1712, kdy kněžna Leonora z Lobkovic nechala vyčistit povrchové prameny Bílinské kyselky a vznikly zde první malé lázně. Za zprofanováním lázní a zejména pak za rozsáhlým využitím minerálních pramenů stojí Franz Ambroz Reuss⁵⁴, který potvrdil blahodárné léčebné účinky bílinské minerálky a taktéž hořké vody v Zaječicích, nacházejících se nedaleko. Tyto léčivé vody se využívaly k léčbě v nedalekých Lázních Teplice.

V 19. století si získala Kyselka u Bíliny celoevropský věhlas díky svým minerálním léčivým vodám. Na konci tohoto století bylo exportováno 2 225 000 lahví minerálky, největším odběratelem bylo Německo, taktéž se minerální vody exportovaly

⁵³ České lázně a lázeňství: evropský sociální fond v ČR [online]. Praha, 2007 [cit. 2014-11-12]. ISBN 978-80-239-9330-1. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/88405a4e-039f-4025-8874-d37481baccb8/Ceske-lazne-a-lazenstvi.pdf>.

⁵⁴ Franz A. Reuss byl lékařem v lobkovických lázních a je považován za zakladatele balneologie v Čechách.

i do vzdálené Moskvy.⁵⁵ V této době dostala status lázní, kde se ovšem pouze inhalovala minerální voda a napomáhalo se zde léčbě dýchacích cest.

Po roce 1948 došlo ke znárodnění stáčírny a z lázní byla vytvořena léčebna pro pacienty se zaměřením na stavy po operacích žaludku a tenkého střeva.

V období 90. let dostala rodina Lobkoviců zpět část svého majetku, včetně lázní Kyselka⁵⁶, které ovšem nikdy neměly oficiální lázeňský status. Areál se rozdělil na firmu, jež dále pokračuje ve stáčení minerálních vod a na část lázeňskou. Lázně byly poté prodány soukromé firmě, která je uzavřela jelikož byly ekonomicky nevýhodné. Lázně se specializovaly pouze na pitnou kúru, ostatní procedury a léčba musely být uskutečňovány v Lázních Teplice. V současné době patří lázně městu.⁵⁷

Lázně Bílinská Kyselka.

Obrázek 4: Lázně Bílinská Kyselka

Zdroj: Bílinská Kyselka: Bílina, online, cit. 2015-03-07.⁵⁸

⁵⁵ České lázně a lázeňství: evropský sociální fond v ČR [online]. Praha, 2007 [cit. 2015-02-01]. ISBN 978-80-239-9330-1. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/88405a4e-039f-4025-8874-d37481baccb8/Ceske-lazne-a-lazenstvi.pdf>

⁵⁶ BUDINSKÁ, Jitka a ZERJATKE, Petra. *Kapitoly z dějin lázeňství*. Teplice: Regionální muzeum v Teplicích, 2006. 164 s. Monografické studie RMT; sv. 39. ISBN 80-85321-43-2.

⁵⁷ BAŠTA, Karel, manažer marketingu, PR, IT Stáčírna minerálních vod Bílina. Bílina. 4. 2. 2015.

⁵⁸ Bílinská Kyselka: Bílina. In: HRADY.CZ: *Cestujte s přehledem* [online]. 2009 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <http://www.hrady.cz/?OID=8429>

3. 4 Tereziny lázně Dubí

Za vybudováním lázní stojí dr. Brecher v roce 1870, který lázně nechal pojmenovat jako Vodoléčebný ústav. V roce 1880 budova lázní poprvé vyhořela a dr. Brecher byl nucen lázně prodat a to i kvůli nenávislné kampani, jež byla proti němu rozpoutána. Od roku 1879 byly lázně pojmenovány na Tereziny⁵⁹. V roce 1946 lázně vyhořely podruhé a po rekonstrukci (1950) byly znovu otevřeny. V roce 1966 získalo město Dubí status lázeňského města.

Do roku 2008 spadaly Tereziny lázně v Dubí pod akciovou společnost Lázně Teplice v Čechách. Lázně Teplice pro ekonomickou nevýhodnost lázním stačily v témže roce ukončit provoz. Nový majitel lázní Mgr. Daniel Hejzlar, po odkoupení Terezinych lázní, zahájil jejich provoz až v květnu 2010.⁶⁰

V současnosti jsou lázně v soukromém vlastnictví a v provozu. **Nesplňují ovšem status zdravotnického zařízení**, jelikož poskytují procedury a pobyty pouze pro samoplátce a nejsou vázány smlouvami se zdravotními pojišťovnami. Kvůli tomuto faktu mohou poskytovat pouze lázeňské, nikoliv léčebné procedury.

Součástí lázní je lesopark, minigolfové hřiště a venkovní vyhříváný bazén.⁶¹ Tereziny lázně Dubí se nachází nejbližší státní hranici s Německem v porovnání s ostatními lázněmi v Ústeckém kraji.

⁵⁹ PETR, David. *SKVOSTY LÁZNÍ*. Praha: Euromedia Group - Knižní klub, 2005, s. 57. ISBN 80-242-1524-1.

⁶⁰ TEREZINY LÁZNĚ OPĚT ZPROVOZNĚNY. *Dubský zpravodaj* [online]. 2010 [cit. 2015-01-09]. Dostupné z: <http://www.mesto-dubi.cz/docs/dubsky-zpravodaj/Dubsky%20zpravodaj08.pdf>

⁶¹ Tereziny lázně Dubí: O nás. In: *Tereziny lázně Dubí* [online]. [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: http://www.laznedubi.cz/o_nas/tereziny_lazne_dubi.html

Lázeňské procedury - Tereziny lázně Dubí.

LÁZEŇSKÉ PROCEDURY	TYPY
VODOLÉČBA	skotské stříky, uhličítá, přísadová, perličková, vířivá.
MASÁŽE	klasická, reflexní segmentová, podvodní, lymfodrenáž manuální.
ERGOTERAPIE	nácvik sebeobsluhy, denních činností.
FYZIKÁLNÍ TERAPIE	diadynamik ⁶² , interference, fototerapie, ultrazvuk, trabertovy proudy, lymfodrenáž, magnetoterapie.
SVĚTLOLÉČBA	solux, biolampa, laser.
TERMOTERAPIE	peloid, parafín, solux.
KINEZITERAPIE	skupinová, individuální, polohování, cvičení v bazénu, fitness.
OSTATNÍ PROCEDURY	oxygenoterapie, pitná léčba, plynové injekce, inhalace, suchá plynová koupel.

Tabulka 3: Lázeňské procedury; Tereziny lázně Dubí

Zdroj: upraveno dle Tereziny lázně Dubí: Pobyty a procedury, online, cit. 2015-03-07.⁶³

Ubytovací služby jsou poskytovány v rámci jednoho objektu, kde se nachází taktéž místnosti poskytující procedury. Lázně mají ve své nabídce léčebné, relaxační a ambulantní pobyty⁶⁴.

⁶² Diadynamik je typ fyzikální terapie, při níž se používá nízkofrekvenční elektroléčba.

⁶³ Tereziny lázně Dubí: Pobyty a procedury. *Tereziny lázně Dubí* [online]. [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: http://www.laznedubi.cz/o_nas/tereziny_lazne_dubi.html.

⁶⁴ Při ambulantním pobytu klient/pacient není ubytován v lázeňském zařízení a nemá zde pevně dohodnuté stravování. Do lázní dochází pouze na léčebné procedury, či ostatní programy.

Typy pobytů v Tereziných lázních Dubí.

Lázeňský pobyt	Hlavní sezóna	Mimo sezóna
STANDARD	2200,- Kč - 2300,- Kč	1950,- Kč - 2050,- Kč
PREMIUM	3775,- Kč - 4075,- Kč	3525,- Kč - 3825,- Kč
REDUKCE	3775,- Kč - 4075,- Kč	3525,- Kč - 3825,- Kč
Lázeňský pobyt bez stravy a ubytování	Hlavní sezóna	Mimo sezóna
AMBULANT	1500,- Kč	1300,- Kč
AMBULANT PREMIUM	2475,- Kč	2225,- Kč
AMBULANT REDUKCE	2475,- Kč	2225,- Kč
Pobyt	Všední den	Víkend
RELAXAČNÍ	5000,- Kč - 5100,- Kč	5700,- Kč - 5800,- Kč
BEAUTY	5600,- Kč - 5700,- Kč	6300,- Kč - 6400,- Kč
VÍKENDOVÝ (dle sezóny)	4200,- Kč - 4300,- Kč	3500,- Kč - 3600,- Kč

Tabulka 4: Typy pobytů v Tereziných lázních Dubí

Zdroj: upraveno dle Tereziny lázně Dubí: *Pobyty a procedury*, online, cit. 2015-03-07.⁶⁵

Hlavní sezóna v lázních je od 1.5. - 30. 9., vedlejší od 1. 1 - 30. 4. a 1. 10. - 31. 12. Ceny za jednotlivé pobyty jsou závislé na sezóně a taktéž zda se jedná o všední den, či víkend a na typu ubytování.⁶⁶

⁶⁵ Tereziny lázně Dubí: *Pobyty a procedury*. *Tereziny lázně Dubí* [online]. [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: http://www.laznedubi.cz/o_nas/tereziny_lazne_dubi.html.

⁶⁶ Typy ubytování v Tereziných lázních Dubí: jednolůžkový pokoj s příslušenstvím, dvoulůžkový pokoj s příslušenstvím, jednolůžkový pokoj nadstandard, dvoulůžkový pokoj nadstandard, apartmá (dva pokoje se společnou koupelnou, apartmá nadstandard (dva pokoje se společnou koupelnou). Převzato z Tereziny lázně Dubí: *Pobyty a procedury*. *Tereziny lázně Dubí* [online]. [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: http://www.laznedubi.cz/o_nas/tereziny_lazne_dubi.html.

Tereziny lázně Dubí.

Obrázek 5: Tereziňy lázně Dubí

Zdroj: Tereziňy lázně Dubí: Fotogalerie, online, cit. 2015-03-07.⁶⁷

3. 5 Mšené lázně

Od roku 1796 se zde léčí především nemoci pohybového ústrojí. Zakladatelem lázní byl kníže Ferdinand Kinský. Lázeňský lékař z Břiliny, František Ambross Reuss, nechal prameny odborně vyčistit.

Ve 20. století zahájil František Toman, vlastník lázní, rozsáhlou rekonstrukci lázeňského areálu i provoz lázní. Lázně se ve své novodobé historii zaměřují na léčbu zánětů nervů a pooperačních stavů.⁶⁸

Současné lázně jsou vystavěny v pseudorenesančním stylu. Hlavní secesní budovu tvoří dvorana, sloužící nyní jako jídelna, jež byla postavena podle návrhu architekta Jana Letzela⁶⁹. Mšené lázně jsou akciovou společností.⁷⁰ Léčí se zde

⁶⁷ Tereziňy lázně Dubí: Fotogalerie. *Tereziňy lázně Dubí* [online]. [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: http://www.laznedubi.cz/o_nas/tereziny_lazne_dubi.html.

⁶⁸ Historie. *Lázně Mšené* [online]. 2009 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.msene.cz/lazne/o-nas/historie-lazni/>.

⁶⁹ Jan Letzel navrhl také významnou stavbu v Japonsku, Průmyslový palác v Hirošimě, který jako jedna z mála budov odolala výbuchu atomové bomby.

⁷⁰ DOSKOČIL, Oldřich a MANDELÍK, Richard. *Historie a současnost podnikání na Litoměřicku, Roudnicku a Lovosicku*. 1. vyd. Žehušice: Městské knihy, 2009. s. 133 - 134. Historie a současnost podnikání. ISBN 978-80-86699-57-8.

především nemoci pohybové aparátu. Léčba je zaměřena také na nervy s využitím minerálních či slatinných zábalů.

Přírodním zdrojem určeným k lázeňské léčebné péči je slatina a rašelina. Zdroje rašeliny se nachází 3 km od Lázní Mšeno.

Léčebné procedury - Mšené Lázně.

LÉČEBNÉ PROCEDURY	TYPY
VODOLÉČBA	plavání a cvičení v bazénu, skotské stříky
KOUPELE	perličková, přísadová, vířivá částečná a celková,
MASÁŽE	klasická, reflexní segmentová, podvodní, lymfodrenáž manuální
TERAPIE	Plynové injekce, elektroterapie, kryoterapie, reflexní terapie, termoterapie, kineziterapie
SVĚTLOLÉČBA	solux, solárium

Tabulka 5: Léčebné procedury; Mšené Lázně

Zdroj: *upraveno dle České lázně a lázeňství: evropský sociální fond v ČR, online, cit. 2014-11-12.*⁷¹

Oproti Tereziním lázním v Dubí, poskytují Mšené Lázně mimo lázeňských procedur, taktéž léčebné procedury. Hlavním rozdílem v těchto procedurách spočívá v tom, že lázně poskytující pouze lázeňské procedury (Tereziny lázně v Dubí) nemohou poskytovat léčebné procedury, jelikož nejsou zdravotnickým zařízením, který má smlouvy se zdravotními pojišťovnami a klienti lázně nenavštěvují na návrh praktického ošetřujícího lékaře.

Mšené lázně **poskytují komplexní lázeňskou, příspěvkovou lázeňskou** a samopláteckou lázeňskou péči s ubytováním i bez ubytování. Taktéž je možné využít

⁷¹ České lázně a lázeňství: evropský sociální fond v ČR [online]. Praha, 2007 [cit. 2014-11-12]. ISBN 978-80-239-9330-1. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/88405a4e-039f-4025-8874-d37481baccb8/Ceske-lazne-a-lazenstvi.pdf>.

relaxačních a rekondičních pobytů pro skupiny pracovníků, wellness pobyty a procedury.

Ubytování je možné v šesti lázeňských domech, které disponují jednolůžkovými a dvoulůžkovými pokoji s plným příslušenstvím a apartmány. Lázeňské pokoje jsou výhradně nekuřácké. Součástí vybavy pokojů s příslušenstvím patří telefonické spojení na stálou zdravotní sestru a je zde možnost zapůjčení TV. Kromě lázeňských domů je součástí areálu penzion.

Lázeňský dům Vítkov *** je vhodný především pro náročnější klientelu. Mimo jednolůžkových a dvoulůžkových pokojů je k dispozici samostatné pracoviště pro lázeňské klienty.

Lázeňský dům Říp *** je hlavní budovou s centrálním Balneo provozem a recepcí. Součástí jsou samozřejmě jednolůžkové a dvoulůžkové pokoje a apartmán.

Lázeňský dům Slovanka *** slouží pouze k ubytování.

Lázeňský dům Praděd *** nabízí klidnější a familiérní ubytování pouze v osmi pokojích. Leží přímo v areálu lázní.

Lázeňský dům Kyselka je nově zrekonstruovaná budova, která byla otevřena v roce 2010. Disponuje 40 pokoji s 68 lůžky. Součástí jsou 3 invalidní pokoje.

Lázeňský dům Blaník disponuje taktéž 40 pokoji. Pravidelně jsou zde od ledna do listopadu ubytováni hosté, kteří dochází na Konopný léčebný týden.⁷²

Ceny ubytování ve Mšených Lázních se pro samoplátce lázeňské péče a pro ostatní klienty, kteří navštíví lázně bez lékařského doporučení, liší dle sezóny a typu pokoje. Hlavní sezóna začíná 1. 5. do 31. 10., vedlejší potom od 1. 11. do 30. 4.

Taktéž jednotlivé procedury, které nejsou hrazeny zdravotní pojišťovnou se liší. Klient si může vybrat z několika typů balíčků, případně si po konzultaci s lékařem vytvoří a poskládá balíček na míru.

⁷² TUMPACHOVÁ, Miroslava. Asistentka ředitele Lázní Mšeno. Mšené Lázně. 3. 2. 2015.

Ceník lázeňských procedur.

LÉKAŘSKÉ A SESTERSKÉ ÚKONY	
Vstupní lékařské vyšetření s kompletním vyšetřením a sestavou individuálního léčebného programu	500,- Kč
Lékařská konzultace	200,- Kč
Zhotovení lékařské dokumentace	100,- Kč

REHABILITACE (LTV = léčebný tělocvik)	
Jedná se o specializovanou metodu rehabilitace prováděnou odborně vyškoleným rehabilitačním pracovníkem. K dobrému výsledku je bezpodmínečně nutná aktivní spolupráce pacienta.	
LTV na přístrojích (Fitness)	25,- Kč
LTV skupinové (Overball) pouze pondělí až pátek	100,- Kč
LTV individuální metoda SPIRALDYNAMIK (1 hodina)	400,- Kč
Aquagymnastika (LTV bazén) pouze pondělí až pátek	150,- Kč
Nordic Walking	150,- Kč
Kinezioterapie	od 100,- Kč

MASÁŽE	
Jemné a tlakové doteky jsou podstatou všech masážních technik. Masáž uvolňuje ztuhlé svaly, napomáhá ke zlepšení krevního i mízního oběhu. Během masáže odtékají z těla zplodiny látkové výměny, které často způsobují únavu. Masáže jsou prováděny na lůžku a poskytují je profesionální maséři, kteří jsou pravidelně a odborně proškolení.	
Masáž SU-JOK (ruce)	250,- Kč
Klasická masáž částečná	300,- Kč
Čokoládová masáž (záda)	350,- Kč
Medová masáž (záda)	350,- Kč
Aromaterapeutická masáž (záda)	350,- Kč
Bylinná masáž / konopná (záda)	350,- Kč
Masáž bylinnými razítky (záda)	350,- Kč
Kokosová aroma masáž (záda)	350,- Kč
Švestková aroma masáž (záda)	350,- Kč
Vanilková aroma masáž (záda)	350,- Kč
Baňková masáž (záda)	350,- Kč
Chiromasáž	450,- Kč
Ozónová masáž dolních končetin	450,- Kč
Reflexní terapie plosek nohou	500,- Kč
Indická antistresová masáž hlavy	600,- Kč
Klasická masáž celková	700,- Kč
Spa masáž	800,- Kč
Duo masáž – aroma masáž zad pro dva	800,- Kč
Thajská masáž (1 hodina)	900,- Kč

HAVAJSKÉ MASÁŽE LÁVOVÝMI KAMENY (horká masáž)	
Plosek nohou	350,- Kč
Záda	500,- Kč
Celková masáž	1 300,- Kč

ČÍNSKÉ MASÁŽE	
Hlava	350,- Kč
Dolní končetiny	400,- Kč
Záda	500,- Kč

MANUÁLNÍ LYMFODRENÁŽ	
Úvod včetně částečné lymfodrenáže	600,- Kč

LÉČEBNÉ KOUPELE	
Koupele jsou vhodné pro léčbu onemocnění pohybového aparátu, k uvolnění svalstva celého těla i zvýšení prokrvení tkání. Příznivě působí také na odstranění stresu a duševního napětí. Při koupelích se využívá různá teplota vody i různé přísady.	

PŘÍSADOVÉ	
Bylinková koupel z Lázní Mšené	240,- Kč
Lázeň s esencí kokosu	240,- Kč
Lázeň s esencí růže	240,- Kč
Lázeň s esencí vanilky	240,- Kč
Lázeň s esencí švestky	240,- Kč
Koupele se solí z Mrtvého moře	250,- Kč
Calmonalová	250,- Kč
Magnesiová koupel	250,- Kč
Esenciální olejová aroma koupel	250,- Kč
Koupele s mléčnými proteiny	250,- Kč
Koupele s extraktem medu a obilí	250,- Kč
Relaxační pivní lázeň	250,- Kč
Vířivá koupel celková s Calmonalem (máta, kosodřevina)	250,- Kč
Perlivá koupel s Calmonalem (máta, kosodřevina)	250,- Kč
Čokoládová lázeň	250,- Kč
Olejová vinná koupel (anticelulitidní)	250,- Kč
Koupele s Himalájskou solí	250,- Kč
Chmelová koupel	280,- Kč
Brusinková koupel	280,- Kč
Koupele s rašelínovým extraktem	280,- Kč
Koupele s výtažky konopí	280,- Kč

Obrázek 6: Ceník lázeňských procedur; Mšené Lázně

Zdroj: CENÍK BALNEO-PROCEDUR, cit. 2015-02-01.⁷³

Mšené lázně nabízejí velké množství balíčků a pobytů, zaměřené na roční období, odpočinek a cílené např. na ženy, seniory, či manažery. Od roku 2006 Lázně Mšené poskytují wellness balíčky.

⁷³ CENÍK BALNEO-PROCEDUR. Mšené Lázně, 2014.

Nabídka balíčku Mšených lázní.

Typ balíčku	Hlavní sezóna	Mimo sezóna
ČOKOLÁDOVÝ	950,- Kč	855,- Kč
RŮŽOVÝ	940,- Kč	850,- Kč
MEDOVÝ	900,- Kč	810,- Kč
TRADIČNÍ	880,- Kč	790,- Kč
AROMA	740,- Kč	670,- Kč
ŠVESTKOVÝ	950,- Kč	855,- Kč
MOŘSKÝ	950,- Kč	855,- Kč
CHMELOVO-PIVNÍ	900,- Kč	810,- Kč
BEAUTY	1050,- Kč	945,- Kč
WHISKY	940,- Kč	850,- Kč
KOKOSOVÝ	940,- Kč	850,- Kč
RITUÁL KRÁLOVNY	1800,- Kč	1620,- Kč
RITUÁL RÓZIN SEN	1950,- Kč	1560,- Kč
RITUÁL CHAMPAGNE	1650,- Kč	1485,- Kč
RITUÁL 3 VŮNÍ	1110,- Kč	990,- Kč
RITUÁL RADOSTI	1800,- Kč	1620,- Kč
RITUÁL MOŘSKÝ VÁNEK	1500,- Kč	1350,- Kč
RITUÁL HRABĚNKA	1940,- Kč	1550,- Kč

Tabulka 6: Nabídka balíčků; Mšené Lázně

Zdroj: upraveno dle *Balíčky lázeňských procedur, Rituální balíčky procedur*, cit. 2015-02-01.⁷⁴

Mšené lázně nabízejí kromě balíčků viz. tabulka výše, taktéž speciální akční balíčky, které jsou časově omezené. Patří mezi ne například Silvestrovský, či Velikonoční pobyt.

⁷⁴ *Balíčky lázeňských procedur, Rituální balíčky procedur*. Mšené Lázně, 2014.

Mšené Lázně.

Obrázek 7: Mšené Lázně

Zdroj: Fotogalerie. In: Lázně Mšené [online]. 2010 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.msene.cz/lazne/fotogalerie/>⁷⁵

3. 6 Lázně Teplice

Již v 8. století byly objeveny na území Teplic horké prameny. Odtud název Teplice, teplé prameny.

První polovina 19. století byla pro Lázně Teplice obdobím největšího rozkvětu, lázně navštěvovaly nejen pacienti, ale taktéž králové, panovnické rodiny a vysoká aristokracie z Evropy. V tomto období se léčilo koupelemi v individuálních kabinách, v bazéncích s odlišnou teplotou vody a ve společných lázních. Doporučovány byly blahodárné pitné kúry termální vody, jež se pila nezředěná, či smíšená s bílinskou kyselkou. Koncem 19. století začala být v lázních využívána rašelina v podobě koupelí.

Ve 20. století začala klientela v lázních rapidně ubývat, jednak kvůli znehodnocení vod, čehož využila konkurence, dále kvůli postupnému znečišťování ovzduší následkem industrializace okolí Teplic a jednak kvůli zakládání lázeňských a rehabilitačních ústavů v Německu a vzniku nových lázeňských míst v okolí Teplic (Dubí a Bílina). V tomto období byla zjištěna přítomnost radonu a následně aplikována

⁷⁵ Fotogalerie. Lázně Mšené [online]. 2010 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.msene.cz/lazne/fotogalerie/>

termální voda v radiových emanačních komorách (inhalace radonu). Tento počin byl ve světě unikátní. Po tomto objevu začala návštěvnost opět stoupat.

Po roce 1948 byly do té doby lázně patřící městu znárodněny. Lázně Julia Fučíka⁷⁶, takto byl v té době přejmenován celý areál lázní.

V 90. letech byly lázně přetransformovány na akciovou společnost. Lázně Teplice prodělal rozsáhlou přestavbu a začaly se zaměřovat na léčení nemocí pohybové ústrojí, poúrazových stavů, chorob periferních cév a profesních onemocnění. Součástí Lázní Teplice se v této době staly i Tereziny lázně v Dubí.⁷⁷

V dnešní době se Lázně Teplice specializují na onemocnění pohybového ústrojí, cévní a nervová onemocnění. V roce 2009 byly Tereziny lázně v Dubí prodány soukromé osobě a byly s nimi rozvázány veškeré smluvní vztahy.

Úspěšně již několik let, jakožto jediné lázně v Ústeckém kraji, čerpají dotace ze strukturálních fondů Evropské unie.⁷⁸

⁷⁶ Julius Fučík byl český komunistický novinář, překladatel a kritik, jež byl ve druhé světové válce popraven nacisty pro účast v protinacistickém odboji.

⁷⁷ BUDINSKÁ, Jitka a ZERJATKE, Petra. *Kapitoly z dějin lázeňství*. Teplice: Regionální muzeum v Teplicích, 2006. 164 s. Monografické studie RMT; sv. 39. ISBN 80-85321-43-2.

⁷⁸ Lázně Teplice v roce 2010 žádaly o dotaci z fondů Evropské unie a na základě této žádosti bylo vydáno „Rozhodnutí o poskytování dotace č. OPLZZ/1.1/35/01707“. Dotace se týká projektu Zvyšování kvalifikace zaměstnanců pro další růst a rozvoj společnosti Lázně Teplice v Čechách a.s. Dotace byla poskytnuta v celkové výši 3 989 tis. Kč na období 1. 12. 2010 až 30. 11. 2013. VÝROČNÍ ZPRÁVA 2013. *LÁZNĚ TEPLICE V ČECHÁCH* [online]. 2010 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: http://www.lazneteplice.cz/_sys_/FileStorage/download/1/106/vyrocnizprava-lt-2012.pdf

Léčebné procedury - Lázně Teplice.

LÉČEBNÉ PROCEDURY	TYPY
VODOLÉČBA	skotské stříky, uhličitá, přísadová, perličková, vířivá, podvodní, hydromasáž, termální
MASÁŽE	klasická, reflexní, ruční částečná
REHABILITACE	mechanoterapie, skupinové a individuální cvičení, polohování končetin
TERAPIE	elektroterapie, inhalace, laser, plynové injekce, kryoterapie, termoterapie

Tabulka 7: Léčebné procedury; Lázně Teplice

Zdroj: upraveno dle Lázně Teplice, *PROCEDURY LÉČEBNÉ*, cit. 2015-02-01⁷⁹

Lázně Teplice jsou lázeňským léčebným zařízením. **Poskytují tedy komplexní i příspěvkovou léčbu.** Od roku 2012 poskytují služby i pro samoplátce (wellness, balíčky na míru). Lázně se zaměřují na léčení dospělých pacientů i dětí od tří měsíců do osmnácti let.

Lázně jsou nejstarším lázeňským zařízením ve střední Evropě a největším lázeňským zařízením v Ústeckém kraji. V areálu lázní se nachází celkem **čtyři lázeňské domy.**

Lázeňský dům Beethoven *** je zaměřen na léčení dospělých. Pyšní se nejdelší tradicí v Evropě a je současně největším teplických domem. V lázeňském domě se nacházejí veškeré služby (ubytování, stravování a léčení).

Císařské lázně **** jsou zaměřeny na léčení dospělých. Součástí je Klinika CLT⁸⁰. I v tomto případě se všechny služby nachází v tomto komplexu.

Kamenné lázně *** se orientuje na dospělé pacienty. V areálu Kamenných lázní se nachází termální bazén a solná jeskyně. Stravovací, ubytovací a léčivé služby jsou opět na jednom místě.

⁷⁹ Lázně Teplice, *PROCEDURY LÉČEBNÉ*. Teplice. 2015.

⁸⁰ „Klinika CLT (.....) soukromé zdravotnické zařízení působí v medicínských oborech, ale i v estetické chirurgii a kosmetice.“ Špičková lékařská péče pod jednou střechou a bez čekání. *KLINIKA CLT* [online]. 2010 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.klinikaclt.cz/>

Nové lázně se specializují na léčení dětí a dorostu do osmnácti let. Jejich zaměření je na pohybový aparát a nervovou soustavu. Součástí areálu je termální bazén.⁸¹

Každý lázeňský dům poskytuje rozličnou nabídku léčebných pobytů a procedur. Ceny ubytování v Lázních Teplice, stejně jako ve Mšených Lázních, se pro samoplátce lázeňské péče a pro ostatní klienty, kteří navštíví lázně bez lékařského doporučení, liší dle sezóny a typu pokoje.

Hlavní sezóna začíná od 31. 5. do 3. 10., vedlejší od 1. 3 do 25. 4. a od 4. 10. do 31. 10.. Zimní sezóna začíná 2. 1. do 28. 2. a 1. 11. do 23. 12. Jednotlivé procedury a pobyty, jež nejsou hrazeny zdravotní pojišťovnou se cenově liší v závislosti na sezóně, délce trvání procedury / pobytu a typu pokoje⁸².

⁸¹ LÁZEŇSKÉ DOMY. *LÁZNĚ TEPLICE V ČECHÁCH* [online]. 2010 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.lazneteplice.cz/lazenske-domy/>

⁸² Typy pokojů: jednolůžkový, dvoulůžkový, 2lůžkový Comfort, Beethovenův pokoj, Apartmá, Císařské apartmá. Převzato z Lázně Teplice, Lázeňský dům Beethoven. Teplice. 2015.

Typy pobytů v Lázních Teplice.

LÉČEBNÝ POBYT <i>Kamenné lázně</i>	Hlavní sezóna	Mimo sezóna	Zimní sezóna
KLASIK	2079,- Kč - 2187,- Kč	1863,- Kč - 1971,- Kč	1647,- Kč - 1755,- Kč
LÁZEŇSKÁ KÚRA	1377,- Kč - 1485,- Kč	1593,- Kč - 1701,- Kč	1377,- Kč - 1485,- Kč
LÁZ. DOVOLENÁ	1566,- Kč - 1674,- Kč	1350,- Kč - 1458,- Kč	1134,- Kč - 1674,- Kč
Císařské lázně	Hlavní sezóna	Mimo sezóna	Zimní sezóna
KLASIK	2295,- Kč - 4320,- Kč	2079,- Kč - 4104,- Kč	1863,- Kč - 3888,- Kč
LÁZ. KÚRA	1593,- Kč - 3618,- Kč	1809,- Kč - 3834,- Kč	1593,- Kč - 3618,- Kč
LD Beethoven	Hlavní sezóna	Mimo sezóna	Zimní sezóna
LÁZ. KÚRA	1809,- Kč - 3024,- Kč	1593,- Kč - 2808,- Kč	1809,- Kč - 3024,- Kč
LD Beethoven	Všední den	Víkend	
L. W. BEETHOVEN	6800,- Kč - 11660,- Kč	6800,- Kč - 11660,- Kč	X
ANTISTRESOVÝ	4800,- Kč - 8445,- Kč	5550,- Kč - 9195,- Kč	
LD Beethoven	Sezóna 2015		
SENIOR	4990,- Kč - 110650,- Kč		
VÍKEND. RELAX	3490,- Kč - 5920,- Kč		
GURMÁN	1850,- Kč - 3065,- Kč		

Tabulka 8: Typy pobytů v Lázních Teplice

Zdroj: upraveno dle Lázně Teplice v Čechách, Lázeňské domy.⁸³

⁸³ Lázně Teplice, Lázeňské domy. Teplice. 2015.

V Nových lázní určených pro léčbu dětí a dorostu nejsou programy a balíčky pro samoplátce.

Lázně Teplice; lázeňský dům Beethoven.

Obrázek 8: Lázně Teplice; lázeňský dům Beethoven

Zdroj: LÁZEŇSKÉ DOMY. LÁZNĚ TEPLICE V ČECHÁCH, online, cit. 2015-03-08.⁸⁴

⁸⁴ FOTOGALERIE. LÁZNĚ TEPLICE V ČECHÁCH [online]. 2010 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.lazneteplice.cz/lazenske-domy/>

PRAKTICKÁ ČÁST

4 ANALÝZA LÁZEŇSTVÍ V ÚSTECKÉM KRAJI

Lázeňství v Ústeckém kraji je třeba za pomoci několika nástrojů zanalyzovat. Byla vybrána SWOT analýza, dotazníkové šetření, rozhovor a analýza stále většího významu samopláteckých pobytů v lázních v Ústeckém regionu.

4. 1 SWOT analýza lázeňství v Ústeckém kraji

Pro identifikace silných a slabých stránek vývoje lázeňství v Ústeckém kraji, včetně jeho příležitostí a možných hrozeb, které mohou mít velmi nepříznivý vliv na další rozvoj lázeňství na Ústecku byla provedena SWOT analýza⁸⁵.

⁸⁵ „SWOT analýza je metodou, pomocí které lze identifikovat silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Obecně je tato metoda používána v oblasti marketingu, avšak jejich předností je využíváno také v mnoha dalších oborech. Hlavní výhodou SWOT analýzy jsou zdroje informací využitelných pro budoucí strategické plánování, při jejíž správné aplikaci lze zajistit větší konkurenceschopnost. SWOT analýza je zkratkou anglických výrazů: strenghts – silné stránky, weaknesses – slabé stránky, opportunities – příležitosti, threats – hrozby.“ Převzato z: SWOT Analysis, *Managementstudyguide.com* [online], 2013.

SWOT analýza lázeňství v Ústeckém kraji.

SILNÉ STRÁNKY - S		SLABÉ STRÁNKY - W	
S1: Tradice lázní v Evropě (Lázně Teplice)		W1: Poškození ovzduší a krajiny	
S2: Velké množství wellness balíčků a pobytových programů		W2: Zanedbanost kulturně - historických atraktivit	
S3: NP České Švýcarsko		W3: Pouze 2 lázeňská zařízení v SLL	
S4: Příhraniční kraj (Německo)		W4: Nedostatek odborného personálu	
S5: Webové stránky		W5: Nevyhovující infrastruktura	
		W6: Nekvalitní marketing	
		W7: Omezená indikace lázní	
PŘÍLEŽITOSTI - O		HROZBY - T	
O1: Zdokonalení poskytovaných služeb		T1: Pokles objemu peněz zdravotních pojišťoven na pokrytí léčby	
O2: Účast na světových veletrzích cestovního ruchu		T2: Vysoká konkurence ostatních krajů	
O3: Širší nabídka služeb		T3: Pokles zájmu o region	
O4: Ekologičnost			

Tabulka 9: SWOT analýza lázeňství v Ústeckém kraji.

Zdroj: vlastní zpracování.

Mezi **silné stránky** byla zařazena tradice lázeňství v tomto regionu, jakožto nejstarší lázně střední Evropy díky Lázním Teplice. Rozmanitá nabídka wellness balíčků a pobytových programů pro samoplátce je jistě další silnou stránkou. Národní park České Švýcarsko, jež je vybrán jako další silná stránka, podporuje cestovní ruch v Ústecku a lázeňská zařízení mohou využít jeho polohy a zahrnout do nabídky atraktivit v okolí. Ústecký kraj tvoří hranici s Německem, jež reprezentuje významnou klientelu lázeňských zařízení. Lázně v Ústeckém kraji mají poměrně dobře uspořádané a přehledné weby, s dostačujícími informacemi o poskytovaných službách.

Slabou stránkou kraje je jistě poškození krajiny a znečištění životního ovzduší kvůli těžbě hnědého uhlí a jeho následného spalování v elektrárnách. Problémem je rovněž zanedbávání kulturně - historických atraktivit, jež se v kraji nacházejí. Slabou, ačkoliv nikoliv tak význačnou stránkou, je členství ve Svazu léčebných lázní, které

mimo jiné propagují lázeňství v tuzemsku i v zahraničí. Ze tří lázeňských zařízení fungujících v Ústeckém kraji, jsou členy jen dvě. Poměrně závažným problémem je však nedostatek odborníků na lázeňský léčebný provoz. Spousta lékařů specializovaných na lázeňskou medicínu je zaměstnána v zahraničí kvůli minimálnímu uplatnění v Čechách a nízkým mzdám. Jedná se bohužel o dlouhodobý trend nejen v lázeňské medicíně. Mezi slabé stránky patří nepříliš kvalitní marketing. Na webovém oficiálním portálu kraje chybí bližší informace o lázeňství. A zároveň je náročné se orientovat a zjistit informace o lázeňství. Propagace Ústeckého kraje všeobecně není na dobré úrovni. Poslední definovanou slabou stránkou lázeňství v Ústeckém kraji je omezená indikace lázní. Jelikož v kraji působí na základě indikačního seznamu pouze dvě lázeňská zařízení se specializací zejména na pohybové ústrojí. Tato slabá stránka se může stát současně také hrozbou.

Do **příležitostí** bylo zařazeno zdokonalování navazujících poskytovaných služeb v nejširším pojetí smyslu. Nezbytnou nutností je pravidelné školení a zvyšování kvalifikace zaměstnanců, sledování trendů v oblasti poskytování wellness balíčků a léčebných pobytů nejen pro samoplátce, ale i pro pacienty s návrhem na komplexní a příspěvkovou léčbu a zařazování ostatních (doplňkových) služeb⁸⁶ a jejich zkvalitňování do nabídky lázní. Mezi další příležitosti patří účast na dalších světových veletrzích cestovního ruchu⁸⁷ pro přilákání zahraniční klientely. Příležitostí je jistě širší nabídka služeb lázní v kraji, tzn. nespécializovat se primárně na poskytování lázeňské péče, ale rozšířit nabídku služeb například o půjčovnu kol.⁸⁸ Nasnadě je příležitost v podobě snahy o větší ekologičnost kraje, jež je v současnosti a měla by být i v budoucnu plněna, na základě udržitelného cestovního ruchu popsaného v první kapitole.

Mezi hlavní **hrozbu**, jež by negativně ovlivnila vývoj lázeňství v Ústeckém kraji je pokles objemu peněz zdravotních pojišťoven na pokrytí komplexní léčby a částečné krytí příspěvkové léčby. Dlouhodobou hrozbou je rozhodně vysoká konkurence lázeňství v ostatních krajích. Problémem by mohl být stav materiálně technické základny v lázeňských zařízeních v kraji, pokud lázně nevynaloží patřičné úsilí na její rekonstrukci, modernizaci a udržování. V neposlední řadě je jistě hrozbou

⁸⁶ Doplňkové služby: manikúra, pedikúra, kosmetika, kadeřnictví, sauna, apod.

⁸⁷ Ústecký kraj se pravidelně účastní např. EXPO veletrhu v Miláně, TOUR SALONU v Poznani, či veletrhu cestovního ruchu na Slovensku. Převzato z: Cestovní ruch a turistika. In: *Ústecký kraj* [online]. 2015 [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?kontext=1&zanorit=1&id_ktg=59059&p1=204764&tzv=1&pocet=25&stranka=3

⁸⁸ V letní sezóně funguje v Lázních Mšeno půjčovna kol za úplatu.

přednostování zájmu turistů o jiné destinace cestovního ruchu a pokles lázeňského cestovního ruchu na Ústecku.

4. 2 Význam samopláteckých pobytů na Ústecku

Zejména v posledních třech letech roste zájem o víkendové a wellness pobyty určené pro samoplátce jak vyplývá z následujících dvou grafů. Tyto pobyty nejvíce využívají česká klientela, roste však význam zahraniční klientely, zejména pak arabské, ruské a německé.⁸⁹

4. 2. 1 Mšené Lázně

V Mšených Lázních jsou nejvíce ze samopláteckých pobytů využívány především víkendové balíčky. Nabídka lázní taktéž zahrnuje nabídku balíčků na míru, po vstupním vyšetření a konzultaci s lékařem, navrhne lékař procedury, které klient za úplatu může využít. Avšak nejvíce jsou klienty žádány již vytvořené nabídky balíčků. Lázně v roce 2012 uzavřely smlouvu s podnikem Škoda Mladá Boleslav na týdenní pobyty zaměstnanců. V současné době vyjednávají lázně smlouvu o poskytování samoplátecké lázeňské péče pro Dopravní podnik hlavního města Prahy.⁹⁰

Výhodou lázní je výhodná poloha oproti Praze. Cesta do Lázní Mšeno trvá cca 35 minut.

4. 2. 2 Lázně Teplice

Naprosto stejná situace je ve využívání samopláteckých pobytů v Lázních Teplice, nejvíce prodaných balíčků je víkendových a spíše než balíčky na míru si klienti objednávají předem sestavené balíčky. Mezi nejvýznamnější podnik s nímž Lázně Teplice mají uzavřenou smlouvu patří firma Speglass s.r.o. v Teplicích, orientovaná na výrobu skla.

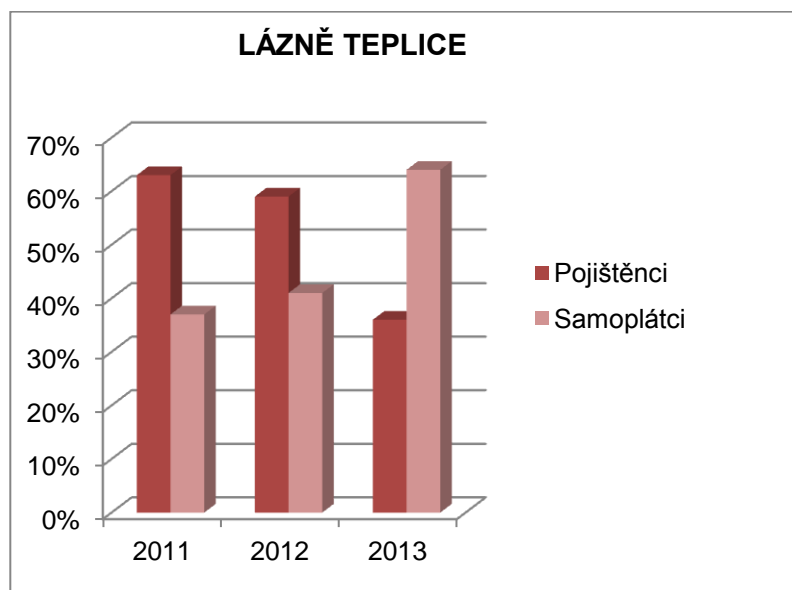
⁸⁹ VAŠÍČKOVÁ, Kateřina. Obchodní oddělení Lázní Teplice. 3. 2. 2015

⁹⁰ TUMPACHOVÁ, Miroslava. Asistentka ředitele Lázní Mšeno. Mšené lázně. 3. 2. 2015

4. 2. 2 Tereziny lázně Dubí

Během krátkého samostatného fungování Tereziných lázní Dubí od roku 2010 nabízí zařízení nepřeberné množství pobytů a balíčků. Opět, jako u předchozích dvou lázeňských zařízení, klienti nejvíce využívají víkendových balíčků a balíčků na míru.

Podíl samoplátecké a pojištěnečné péče v letech 2011 - 2013.

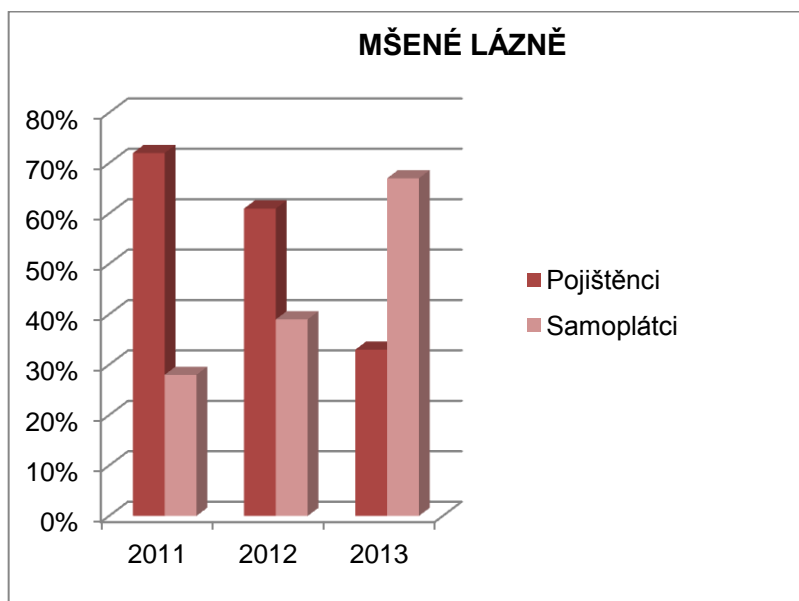
Graf 7: Samoplátci a pojištěnci v Lázních Teplice; 2011 - 2013.

Zdroj: upraveno dle VÝROČNÍ ZPRÁVY. LÁZNĚ TEPLICE V ČEHCÁCH, online, cit. 2015-02-09.⁹¹

Z grafu podílů samoplátců a pojištěnců v Lázních Teplice lze vyzorovat stoupající charakter samoplátecké péče a naopak snižující se podíl pojištěnců.

⁹¹ VÝROČNÍ ZPRÁVY. LÁZNĚ TEPLICE V ČEHCÁCH [online]. 2010 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://www.lazneteplice.cz/o-nas/soucasnost/vyrocní-zpravy/>

Podíl samoplátecké a pojištěnecké péče v letech 2011 - 2013.

Graf 8: Samoplátci a pojištěnci v Lázních Mšeno; 2011 - 2013.

Zdroj: upraveno dle TUMPACHOVÁ, Miroslava. Asistentka ředitele Lázní Mšeno.⁹²

Taktéž v tomto grafu podílu samoplátců a pojištěnců v Lázních Mšeno roste podíl samoplátců nad pojištěnci.

Tereziny lázně v Dubí se toho průzkumu neúčastnily, jelikož jak již byla zmíněno, nemají statut zdravotnického zařízení, tudíž neposkytují služby pro pojištěnce.

4. 3 Polostrukturovaný rozhovor v Lázních Mšeno

V Lázních Mšeno proběhl polostrukturovaný rozhovor⁹³ s asistentkou ředitele, paní Mirkou Tumpachovou o vývoji lázeňství v Ústeckém kraji. Odpovědi autorka vyhodnotila a zakomponovala do 5. kapitoly.

⁹² TUMPACHOVÁ, Miroslava. Asistentka ředitele Lázní Mšeno. Mšené lázně. 3. 2. 2015

⁹³ „Tazatel polostrukturovaného rozhovoru má předem připravený seznam otázek, ale způsob a forma odpovědi respondenta na tyto otázky zůstává volná.“ Ing. Iveta Hamarneh Ph.D. Praha. 2013.

1) Jaký je Váš názor obecně na stav českého lázeňství?

Zlaté časy českého lázeňství, jako tomu bylo za první republiky, jsou už zřejmě neodmyslitelně pryč. Nicméně vidím snahy zejména malých lázní o poskytování služeb nejen pro komplexáky⁹⁴, ale i pro samoplátce, na které se začínají mnohem více orientovat. Zejména soukromé lázně investují nemalé částky do rozvoje infrastruktury, což je pro kvalitní vývoj lázeňství v Čechách jedině dobře.

2) Dokáže české lázeňství konkurovat lázním v Evropě (Německo, Francie ..)?

To je docela specifické. Určité regiony a kraje České republiky určitě ano. Vyzdvihla bych špičkovou úroveň západočeských lázní orientujících se především na zahraniční klientelu, což se jí velice dobře daří.

3) V roce 2015 prošel indikační seznam významnou úpravou.⁹⁵ Myslíte že tento počín, bude mít vliv na návštěvnost lázní v Ústeckém kraji?

Fatální vliv rozhodně mít nebude. Určitě se ale opět o něco málo zvýší příjezdy komplexáků a pacientů s příspěvkovým návrhem. Dlouhodobě budou lázně navštěvovat spíše samoplátci.

4) Jaká zahraniční klientela bude podle Vás v budoucnu navštěvovat lázně v Ústecku?

Vzhledem k situaci v Rusku a na Ukrajině jsme zaregistrovali odliv těchto klientů, což bude následovat zřejmě i v dalších letech. Výrazně ovšem stouply příjezdy klientů z Blízkého východu. Vyhledávají klidné a levné lokality. Nejvíce navštěvují Teplice s nimiž jsou i podle průzkumu nejvíce spokojeni. Nadále doufáme v to, že poroste zájem o lázně mezi Němci a Poláky.

5) V čem vidíte hlavní nedostatky rozvoje lázeňství v Ústeckém kraji?

Největší nedostatek celkově v lázeňství, který se značně dotýká i Ústeckého kraje, je v oblasti lázeňských doktorů. Ústecký kraj má celkově problém sehnat kvalitní a atestované lékaře o to větší problém je sehnat atestované lékaře do lázní.

Dalším problémem je špatná pověst Ústecka z hlediska znečištění ovzduší. Co se týká reklamy a vůbec marketingu lázeňství v kraji, bylo by dobré zpřehlednit oficiální web kraje, protože informace o lázeňství se docela těžko dohledávají a zjišťují.

⁹⁴ Komplexák: pacient s návrhem na komplexní léčbu. Pozn. autorky.

⁹⁵ Viz kapitola 2. 6 Indikační seznam.

6) Spolupracují lázně na Ústecku s městy, významnými podniky a ostatními subjekty cestovního ruchu v regionu a na celorepublikové, případně evropské úrovni?

Lázeňství v Ústeckém kraji nehraje tolik celorepublikovou roli, jako například lázně v západních Čechách. Přesto na celorepublikové úrovni spolupracuje Ústecko z pohledu lázeňství z Czechtourism⁹⁶, se Svazem léčebných lázní a se sdružením, s ostatními regiony v Čechách a některými lázněmi, například s lázněmi Bechyně, které léčí pohybové ústrojí stejně jako my. Pokud mluvíme o komplexní péči, nejvíce smluv má kaj uzavřený s nemocnicí Na Homolce, s IKEMem a Motolskou nemocnicí a není snad žádné pojišťovny, se kterou by neměly lázně v Teplicích a ve Mšeně podepsanou smlouvu.

V Ústeckém kraji lázně pro podporu jeho lázeňství nejvíce spolupracují s turistickým portálem Ústeckého kraje Brána do Čech a s okresními městy.

7) Jakým způsobem se snaží Ústecký kraj získat tuzemské i zahraniční klienty do lázní?

Všechny lázně v kraji v určité míře spolupracují s domácími i incomingovými⁹⁷ cestovními kancelářemi. Nejvíce z nich je osloveno Teplicemi. Dále prostřednictvím internetu, supermarketových letáků, rádia a televize. Propagace je částečně zajištěna i na veletrhu cestovního ruchu⁹⁸ v České republice. Tereziny lázně a Lázně Mšeno zkoušely služeb slevových portálů, ovšem po ekonomické stránce to bylo pro lázně velmi nevýhodné.

8) Má Ústecký kraj z pohledu lázeňství nějakou konkurenční výhodu oproti jiným krajům?

Snad jen dlouhou tradici lázeňství v Teplicích, což se snad ani za konkurenční výhodu nedá posuzovat, ač na tom mají Teplice vcelku dobře propracovaný marketing.

⁹⁶ Czech tourism: Česká centrála cestovního ruchu.

⁹⁷ Incomingová cestovní kancelář zajišťuje balíček služeb (kombinace ubytování, dopravu, stravování, program, nebo další služby) pro partnerské zahraniční cestovní kanceláře. PALATKOVÁ, Monika et al. *Management cestovních kancelářů a agentur*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. s. 13. ISBN 978-80-247-3751-5.

⁹⁸ Holiday World největší veletrh cestovního ruchu v Čechách pořádány jednou za rok. Pozn. autorky.

4. 4 Dotazníkové šetření

Pro účely zjišťování kvality a úrovně poskytovaných služeb a propagace lázní v Ústeckém kraji s návazností na splněné cíle práce a dodržení metodiky byl vytvořen dotazník pro tuzemské i zahraniční hosty.

Tázáni byly hosté z Lázní Mšeno, Lázní Teplice a Tereziných lázní z Dubí. Autorka navštívila vybraná lázeňská zařízení v zimním období (prosinec - leden), tedy ve vedlejší sezóně. V těchto měsících využili lázeňské péče v lázních Mšeno pouze tuzemští hosté a v Tereziných lázní byl velmi malý reprezentativní vzorek zahraničních hostů, výzkum byl tedy proveden taktéž pouze mezi tuzemskými klienty. tuzemští hosté. Dotazníkového šetření v Teplicích se účastnili tuzemští i zahraniční hosté. Celkem odpovědělo 320 respondentů. Z každých lázní bylo vybráno 80 hostů, z lázní Teplic navíc 80 zahraničních hostů. Anglická verze dotazníku je součástí přílohy, následující text shrnuje odpovědi na otázky v dotazníku.

4. 4. 1 Dotazníkové šetření

Lázně (zakroužkujte): **TEPLICE** **MŠENÉ LÁZNĚ** **TEREZINY**
V DUBÍ Datum:

Vážená paní, vážený pane,

dovolte mi, abych vám v rámci své diplomové práce položila několika otázek týkajících se Vaší návštěvy v lázni. Jmenuji se Markéta Jasanská a jsem studentkou pátého ročníku Univerzity Jana Amose Komenského v Praze. Tento dotazník bude součástí mé diplomové práce na téma: **Vznik a vývoj lázeňství v Ústeckém kraji**. Za každou otázkou naleznete postup jak ji zodpovědět. Dotazník je anonymní.

1) Odkud jste do lázní přijel(a)? Vyplňte odpověď.

a) město: b) kraj:

2) Po kolikáté jste navštívil(a) tyto lázně? Odpověď zakroužkujte.

a) poprvé b) 2 - 4 krát c) více než 4
krát

3) Navštívil(a) jste někdy i jiné lázně v kraji? Pokud ANO jaké? Odpověď zakroužkujte.

a) Tereziny lázně v Dubí b) Mšené Lázně
c) Teplice

4) Jaký byl důvod Vaší návštěvy lázní? Odpověď zakroužkujte, příp. vyplňte.

a) rekreace, relaxace b) léčba c) rehabilitace
c) jiný.....

5) Jak jste se o lázních dozvěděl(a)? Odpověď zakroužkujte, příp. vyplňte.

a) doporučení lékaře b) doporuč. známých, rodiny, přátel b) média (internet,
TV, rádio aj.) c) jiné.....

6) Jaké další služby (mimo léčebné) jste v lázních využil(a)? Odpověď zakroužkujte, příp. vyplňte.

- a) doplňkové (kosmetika, manikúra, kadeřnictví apod.) b) sportovní služby
c) jiné.....

7) Jaká je délka Vašeho současného pobytu v lázních? Odpověď zakroužkujte.

- a) víkend (3 dny, 2 noci) b) 1 týden c) od 1 do 3 týdnů d) déle než 3 týdny

8) Jakým způsobem je Váš současný pobyt hrazen? Odpověď zakroužkujte.

- a) vše hradí zdravot. pojišťovna (komplexní) b) z části hradí zdravot. pojišťovna
c) jsem samoplátce d) hrazeno podnikem

9) Jak jste spokojen(a) se službami lázní? Oznamkujte jako ve škole (1 nejlepší, 5 nejhorší).

Vaše známka.....

10) Vaše pohlaví? Odpověď zakroužkujte.

- a) žena b) muž

11) Váš věk? Odpověď zakroužkujte.

- a) 0 - 18 let b) 19 - 45 let c) 46 - 65 let d) 66 let a více

Děkuji za Váš čas.

4. 4. 2 Vyhodnocení odpovědí hostů lázní v Ústeckém kraji

Lázně Teplice figurují ve vyhodnoceních dvakrát. **Tuzemští hosté** jež vyplňovali dotazník v Lázních Teplice jsou ve vyhodnoceních označováni jako **Lázně Teplice T**. Naproti tomu **zahraniční hosté** spadají pod název **Lázně Teplice Z**.

Otázka č. 1: Odkud jste do lázní přijel(a)

Lázně	Nejčastěji určené město / stát	Nejčastěji určený kraj / kontinent
Lázně Teplice T	Ústí nad Labem	Ústecký
Lázně Teplice Z	Německo	Evropa
Tereziny lázně	Most	Ústecký
Lázně Mšeno	Praha	Ústecký

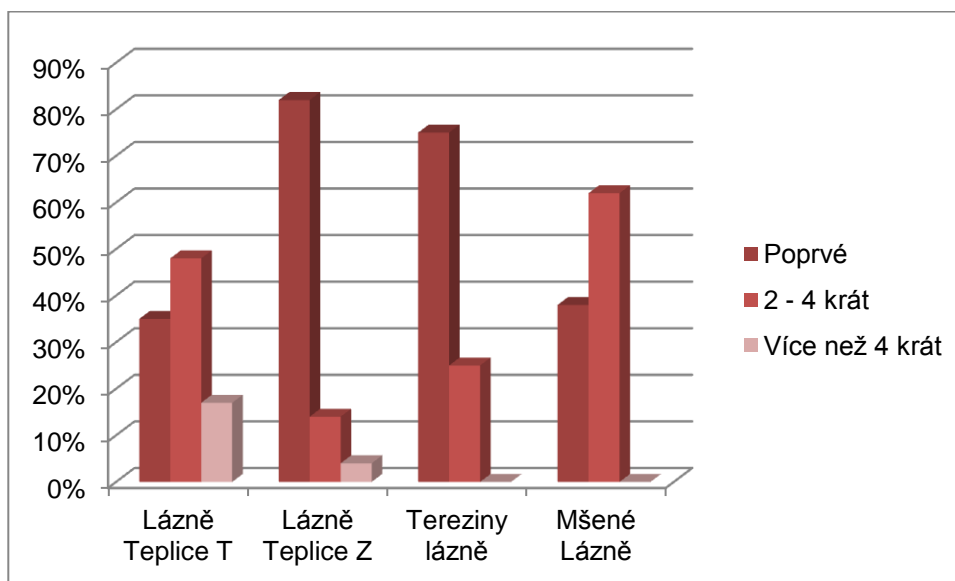
Tabulka 10: Vyhodnocení otázky č. 1

Zdroj: vlastní šetření

Nejčastější odpovědi tuzemských respondentů byl ve všech lázních shodný, 75% hostů ústeckých lázní pocházelo z Ústeckého kraje. Současně také nejvíce označili město v Ústeckém kraji. Zajímavostí je ovšem nejčastější odpověď respondentů v Lázních Mšeno. Ti nejvíce označili za město odkud přijeli Prahu. To lze přičíst k dobré dopravní poloze Mšených lázní, nacházející se právě ze všech ústeckých lázní nejbliže Praze.

Zahraniční klientela, jež se zúčastnila dotazníkového šetření v Lázních Teplice, nejčastěji pocházela z Evropy, nejvíce pak z Německa.

Otázka č. 2: Po kolikáté jste navštívil(a) tyto lázně?

Graf 9: Vyhodnocení otázky č. 2

Zdroj: vlastní šetření

Tuzemští hosté nejčastěji odpovídali že lázně, ve kterých se v té době léčili, navštívili 2 - 4 krát. Tereziny lázně hosté nejvíce uvedli, že navštívili poprvé. Jen velmi malé procento respondentů ze zahraniční (Lázně Teplice) uvedlo, že Teplice navštívili více než 4 krát.

Tereziny a Mšené Lázně měly nulovou návštěvnost, v podobě více než 4 násobné návštěvy. Zajímavé bylo vyhodnocení Lázní Teplice z pohledu české klientely. O tyto lázně je podle téměř 20% návštěvnosti více než 4 krát dlouhodobější zájem.

Otázka č. 3: Navštívil(a) jste někdy i jiné lázně v Ústeckém kraji?

Lázně	Nejčastěji určené:
Lázně Teplice T	Lázně Mšeno
Lázně Teplice Z	X
Tereziny lázně	Lázně Teplice
Lázně Mšeno	Lázně Teplice

Tabulka 11: Vyhodnocení otázky č. 3

Zdroj: vlastní šetření

Na otázku číslo tři byla nejčastěji uváděná odpověď Lázně Teplice. Hosté Tereziných lázní a Lázní Mšeno kromě těchto zařízení nejčastěji navštívili taktéž teplické Lázně. Zahraniční klientela nejčastěji pobývala v pouze v teplických lázních, jiné lázně na Ústecku nikdy nenavštívili (92%). Pokud ano (8%), nejčastěji uváděli Lázně Mšeno. Tuzemští hosté v Teplicích nejčastěji navštívili taktéž Lázně Mšeno.

Otázka č. 4: Z jakého důvodu jste navštívil(a) lázně?

Lázně	Nejčastěji určená:
Lázně Teplice T	léčba
Lázně Teplice Z	léčba
Tereziny lázně	rekreace, relaxace
Lázně Mšeno	rekreace, relaxace

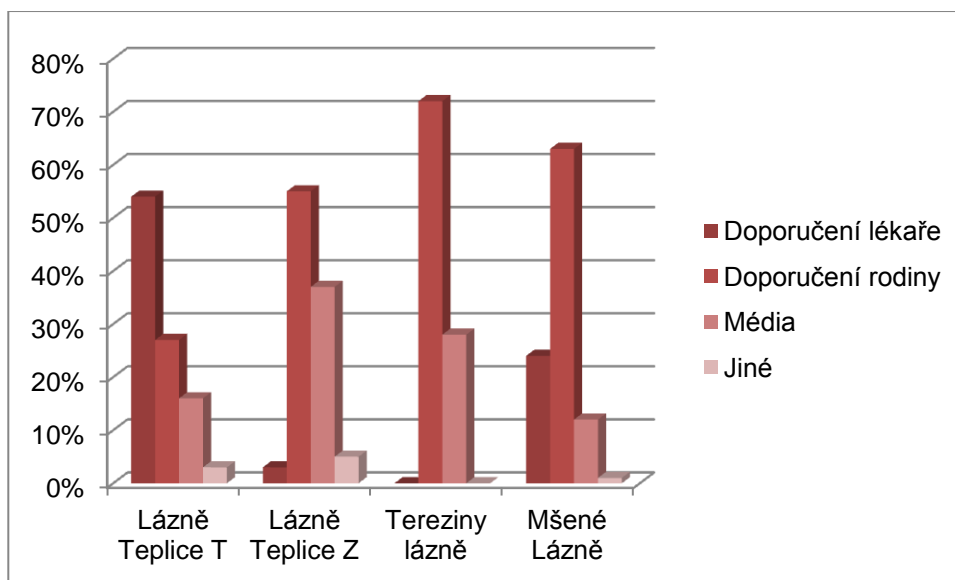
Tabulka 12: Vyhodnocení otázky č. 4

Zdroj: vlastní šetření

Jelikož jsou Lázně Teplice největším lázeňským zařízením v Ústeckém kraji, nejvíce respondentů zahraničních i tuzemských navštívilo lázně za účelem léčby. Posléze dominovala rekreace a relaxace.

Tuzemští hosté Tereziných a Lázních Mšeno shodně nejčastěji odpověděli, že do lázní přijeli primárně za účelem rekreace a relaxace. V příloze dotazníku pro tuzemskou klientelu byla možnost odpovědi také uvést jiný důvod. Ten nejčastěji ze všech lázních na Ústecku zněl kvůli redukci váhy.

Otázka č. 5: Jak jste se o lázních dozvěděl(a)?

Graf 10: Vyhodnocení otázky č. 5

Zdroj: vlastní šetření

Nejfrekventovanější odpovědi tuzemských hostů, jak lze vypožorovat i z grafu, byla návštěva lázní na základě doporučení rodiny, známých či přátel (Lázně Mšeno a Tereziny lázně). Tuzemští hosté v Lázních Teplice nejčastěji navštívili lázně na doporučení lékaře (souvislost s otázkou číslo 4). Zahraniční klienti se nejvíce dozvěděli o lázních na doporučení rodiny, známých přátel (56%) a posléze prostřednictvím médií (35%). U Tereziných lázní si lze všimnout absence doporučení lékaře, jelikož jak již bylo několikrát v práci zmíněno, nejsou zdravotnickým zařízením.

Pokud respondenti určili, že se o lázních dozvěděli jinak než z nabízených možností, nejčastěji uváděli cestovní kanceláře.

Otázka č. 6: Jaké další služby (mimo léčebných) jste v lázních využil(a)?

Lázně	Nejčastěji určené:
Lázně Teplice T	doplňkové
Lázně Teplice Z	sportovní
Tereziny lázně	doplňkové
Lázně Mšeno	doplňkové

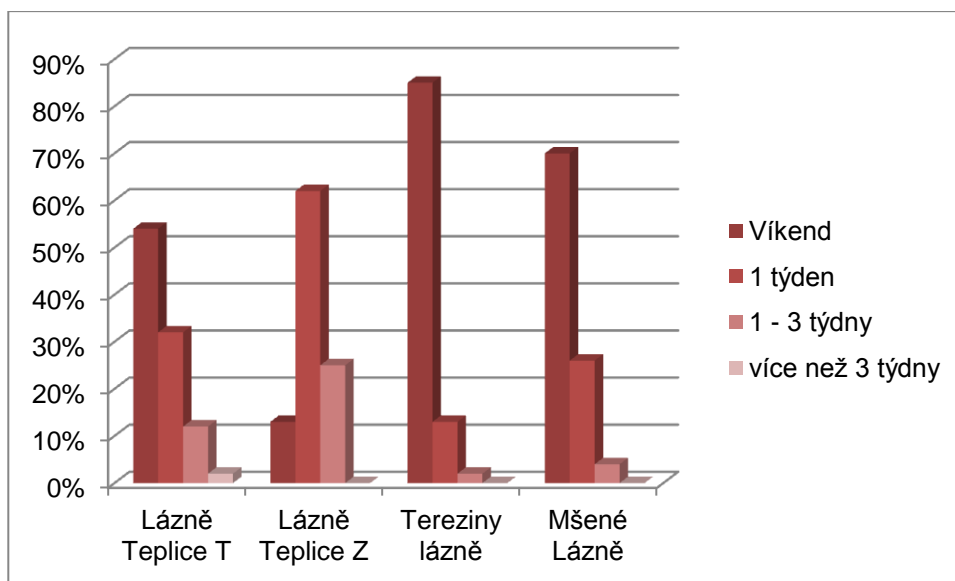
Tabulka 13: Vyhodnocení otázky č. 6

Zdroj: vlastní šetření

Mimo zahraničních klientů v Teplicích, nejvíce respondenti v lázních využili doplňkových služeb (73%) (kadeřnictví, kosmetika, manikúra, pedikúra apod.) Naopak zahraniční turisté, byli mnohem aktivnější a spíše (68%) využilo sportovních služeb, což je dáno především výbornou infrastrukturou Lázní Teplice pro jejich poskytování.

Pokud respondenti uvedli jiný důvod, nejčastěji se jednalo o služby stravovacích zařízení v lázních (cukrárny, kavárny).

Otázka č. 7: Jaká je délka Vašeho současného pobytu v lázních?

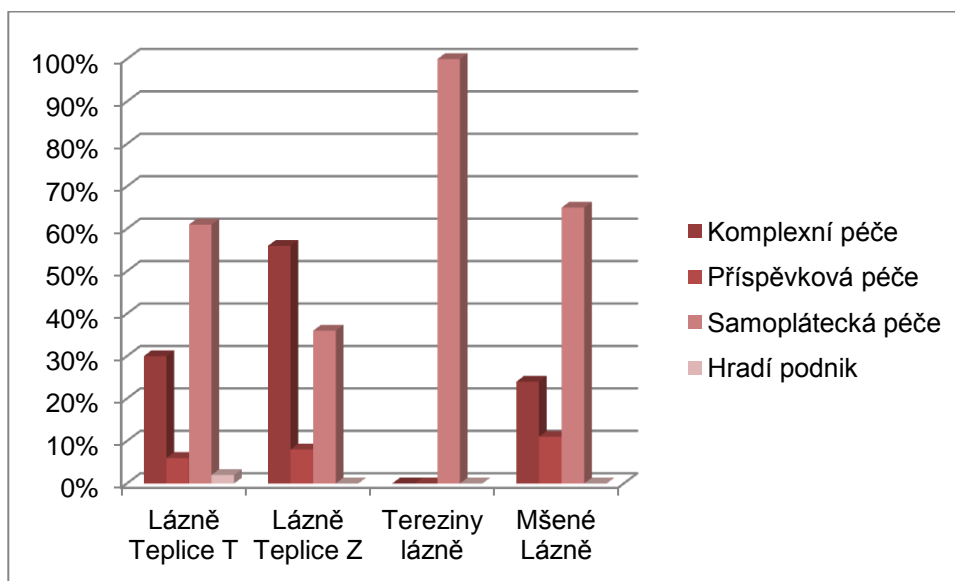
Graf 11: Vyhodnocení otázky č. 7

Zdroj: vlastní šetření

Tuzemští hosté v ústeckých lázních nejvíce využily nabídky víkendových pobytů. Na druhé místě se umístily jedno týdenní pobyty, dále pobyty v délce trvání jednoho až tří týdnů. Minimální (Lázně Teplice), nebo žádný (Tereziny lázně, Mšené Lázně) zájem byl o více než 3 týdenní pobyty, což se zřejmě kvůli změnám a uvolnění nového indikačního seznamu změnil.

Zahraniční hosté nejčastěji trávili v lázních celý jeden týden. Posléze jeden až tři týdny. Nejméně využily více než tři týdenních pobytů.

Otázka č. 8: Jakým způsobem je Váš současný pobyt hrazen?

Graf 12: Vyhodnocení otázky č. 8

Zdroj: vlastní šetření

Tuzemští hosté strávili nejvíce svůj čas v lázních na základě samoplátecké péče. Druhým nejčastějším typem byla komplexní péče a posléze péče příspěvková. Nejmenší či nulový podíl potom zaujímal pobyt hrazený podnikem.

Tereziny lázně, jakožto nezdravotnické zařízení, měly stoprocentní výsledek v samoplátecké péči.

Zahraniční hosté nejčastěji přijeli do lázní na základě komplexní léčby, posléze nejvíce uváděli péči příspěvkovou. Nikdo ze zahraničních klientů nenavštívil lázně na základě úhrady podniku.

Otázka č. 9: Jak jste spokojen(a) se službami lázní?

Lázně	Nejčastěji určené:
Lázně Teplice T	1
Lázně Teplice Z	2
Tereziny lázně	2
Lázně Mšeno	1

Tabulka 14: Vyhodnocení otázky č.9

zdroj: vlastní šetření

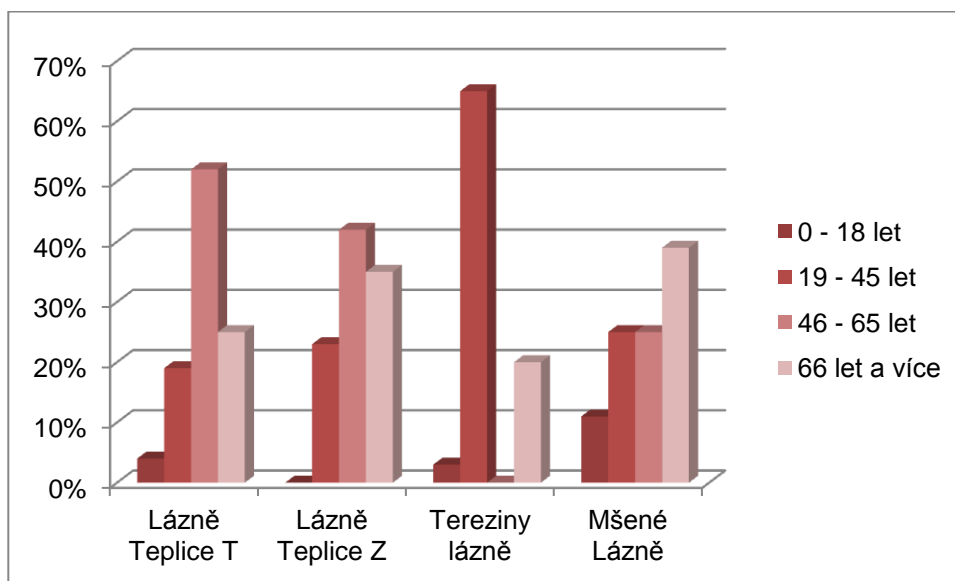
Z dotazníkového průzkumu vyplývá, že hosté v lázních jsou spokojeni se službami lázní. Celkem 82% tuzemských respondentů přiřadilo lázním Teplice jedničku a Lázním Mšeno také celkově 78% respondentů. Nejvíce tuzemských klientů v Terezíných lázních označili služby lázní číslem 2 (69%).

Zahraniční klientela, zřejmě mnohem náročnější na servis nežli klientela česká, nejčastěji oznámkovala poskytované služby lázní známkou dvě (57%).

Otázka č. 10: Vaše pohlaví?

Nejčastějšími respondenty byly ve všech lázních ženy (72% celkem za všechny lázně).

Otázka č. 11: Jaký je Váš věk?

Graf 13: Vyhodnocení otázky č. 11

Zdroj: vlastní šetření

V teplických lázní se dotazníkového šetření shodně účastnila zahraniční i tuzemská klientela, ve věku od 46 - 65 let. Následovala klientela od 66 let a více, která mnohem více převažuje u zahraničních hostů v Teplicích.

Tereziny lázně nejvíce ve sledovaném období navštívili hosté ve věkové skupině od 19 do 45 let. Následovala věková kategorie 66 let a více. V Lázních Mšeno byl vyrovnaný podíl věkových kategorií 19 -45 let a 46 - 65 let. Nejvíce lázně navštívili hosté ve věku 66 let a více.

Největší procento zahraničních respondentů bylo ve věku 46 - 65 let, na druhém místě se umístila věková kategorie 66 let a více. Nejméně jako u ostatních lázních navštívila zařízení věková skupina do 18 let.

4. 4. 3 Shrnutí poznatků z dotazníkového šetření

Nejvíce tuzemských klientů přijíždí do lázní z kraje Ústeckého. Zahraniční klienti, jež navštívili ve sledovaném období Lázně Teplice nejčastěji pocházeli z Německa. Tuzemští hosté navštívili lázně ve kterých probíhal jejich pobyt spíše opakovaně. Zahraniční klienti v Lázních Teplice a tuzemští hosté v Terezíných lázní nejčastěji uvedli první návštěvu lázní.

Z pohledu české klientely lázně plní funkci spíše rekreační a relaxační, nežli léčebnou. Zahraniční hosté oproti tomu přijeli do lázní zejména kvůli léčbě. Zajímavý byl fakt že ze všech vyhodnocených dotazníků převládal jiný důvod v podobě redukce váhy. Mezi nejčastěji navštěvované lázně v Ústeckém kraji se umístily Lázně Teplice, které si hosté vybírali na základě doporučení rodiny, známých, přátel. Pouze Teplické zařízení navštívili nejvíce hosté na základě doporučení lékaře. Druhý nejčastější důvod byl díky oslovení skrze média. Pokud hosté uvedli jiný důvod nejčastěji se jednalo o zprostředkování pobytu skrze cestovní kancelář. Mimo léčebných procedur využívaly tuzemští klienti nejvíce doplňkových služeb (kadeřnictví, kosmetika, manikúra apod.). V Lázních Teplice zahraniční klienti naproti tomu nejvíce využily sportovních služeb (bazén). V případě uvedení jiného důvodu se jednalo o služby stravovací (návštěva kaváren, cukráren).

Tuzemští hosté převážně přijeli do lázní ve sledovaném období na víkendový pobyt, posléze na pobyt v délce trvání jednoho týdne. Zahraniční klientela nejvíce využila jednotýdenních pobytů, posléze pobytů trvajících od jednoho do tří týdnů. Nejméně se účastnila víkendových pobytů. Z hlediska úhrady pobytu byla mezi tuzemskými hosty nejčastější odpověď v podobě samoplátecké péče. Na druhém místě se umístila komplexní, posléze příspěvková péče. Zahraniční klientela v Lázních Teplice využila nejvíce komplexní péče. Jelikož Tereziny lázně v Dubí nejsou zdravotnickým zařízením a nikoho z respondentů nehradil pobyt podnik, měly stoprocentní výsledek v samoplátecké péči. S poskytovanými službami lázní byly respondenti spokojeni, jak uvedlo největší procento z nich.

Ze všech lázní v Ústeckém kraji bylo největší procento respondentů ženského pohlaví. Nejčastěji byli zahraniční respondenti v Lázních Teplice ve věku od 46 - 65 let, následovala věková kategorie 66 a více let. Tuzemští respondenti v Lázních Teplice byly nejčastější ve věkové skupině od 46 - 65 let. Nejmladší počet hostů účastnících se dotazníkového šetření, byl v Tereziných lázních, od 19 do 45 let. Lázně Mšeno naopak navštívilo v daném období nejvíce klientů ve věku od 66 let a více.

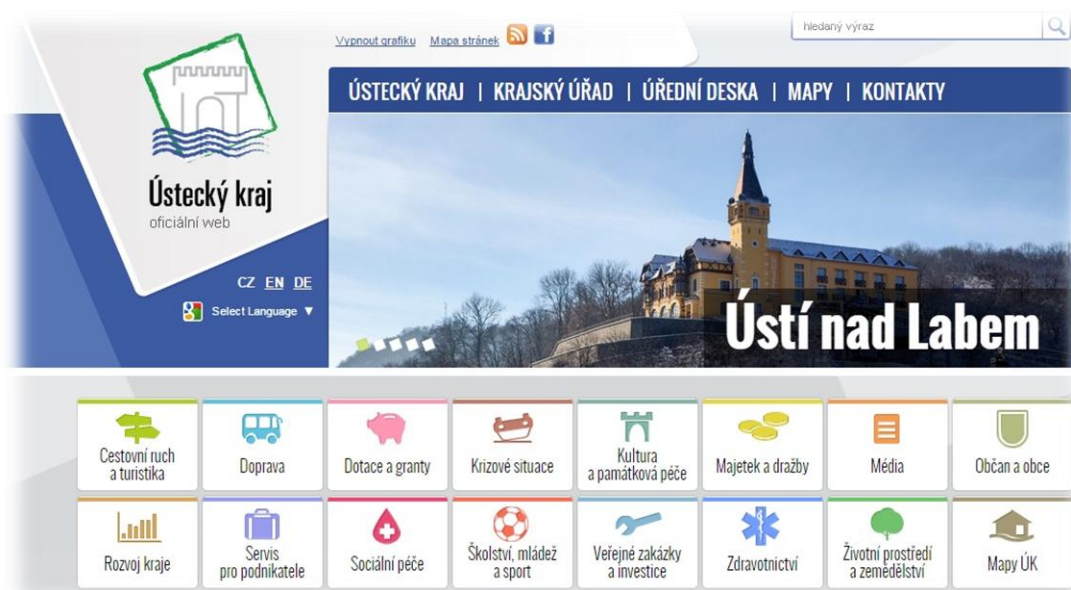
5 NÁVRH MARKETINGOVÝCH AKTIVIT PRO ZVÝŠENÍ ATRAKTIVNOSTI LÁZEŇSTVÍ NA ÚSTECKU

Z provedené analýzy lázeňství v Ústeckém kraji prostřednictvím SWOT analýzy, zhodnocení významu samopláteckých pobytů, rozhovoru s kompetentní osobou orientující se v problematice lázeňství v Ústeckém kraji a dotazníkového šetření autorka navrhuje několik marketingových aktivit, díky kterým by se mohla zvýšit atraktivnost lázeňství na Ústecku.

5.2 Lázeňství v kraji na oficiálních stránkách Ústeckého kraje

Problém autorka spatřuje na oficiálních stránkách Ústeckého kraje, které sice mají na hlavní stránce odkaz na Cestovní ruch a turistika nicméně propracování se přes tento odkaz na lázeňství je velmi komplikované a nepřehledné. Místo ikony krizové situace navrhla ikonou Lázeňství viz. obrázky níže.

Hlavní strana webové stránky ústeckého kraje.

Obrázek 9: Hlavní strana webu Ústeckého kraje

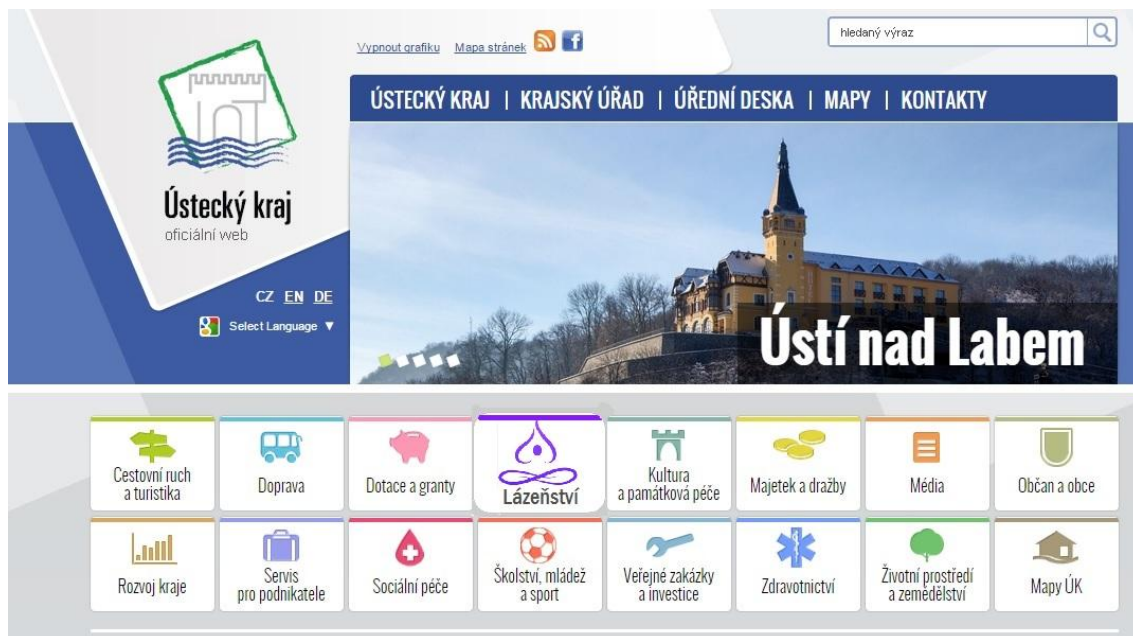
Zdroj: Ústecký kraj: Oficiální web, online, cit. 2015-02-10.⁹⁹

Autorka navrhuje zakomponovat samostatnou ikonu s odkazem na lázeňství přímo na hlavní stranu webové stránky. Byl vytvořen prozatímní návrh hlavní

⁹⁹ Ústecký kraj: Oficiální web [online]. 2014 [cit. 2015-02-10]. Dostupné z: <http://www.kr-ustecky.cz/>

stránky již s odkazem na lázeňství ovšem na úkor ikony Krizové situace, která by spadala pod odkaz Občan a obce.

Návrh webové stránky.

Obrázek 10: Návrh hlavní stranu webu Ústeckého kraje

Zdroj: upraveno dle Ústecký kraj: *Oficiální web* [online]. 2014 [cit. 2015-02-10].

Dostupné z: <http://www.kr-ustecky.cz/>¹⁰⁰

Tento krok by přispěl jistě ke zvýšení atraktivnosti lázeňství v Ústeckém kraji. Pro návštěvníky webových stránek by byla mnohem jednodušší orientace týkající se tohoto tématu, jelikož by se zde přímo nacházela ikona Lázeňství.

5. 1 Propagace samopláteckých pobytů

Z analýzy lázeňství z předchozí kapitoly jasně vyplývá, že významně roste podíl samopláteckých pobytů, které v současné době převyšují léčbu doporučenou lékařem.

Celkově je nutné propagovat lázeňství na Ústecku v České republice, ale taktéž v zahraničí. Kvůli výhodné příhraniční poloze cílit především na zahraniční obyvatele Německa. Ti navštěvují lázně na Ústecku z pohledu zahraniční klientely nejvíce. Lázně by měly navázat mnohem vyšší spolupráci s Ústeckým krajem a to zejména na oficiálních stránkách kraje.

¹⁰⁰ Ústecký kraj: *Oficiální web* [online]. 2014 [cit. 2015-02-10]. Dostupné z: <http://www.kr-ustecky.cz/>

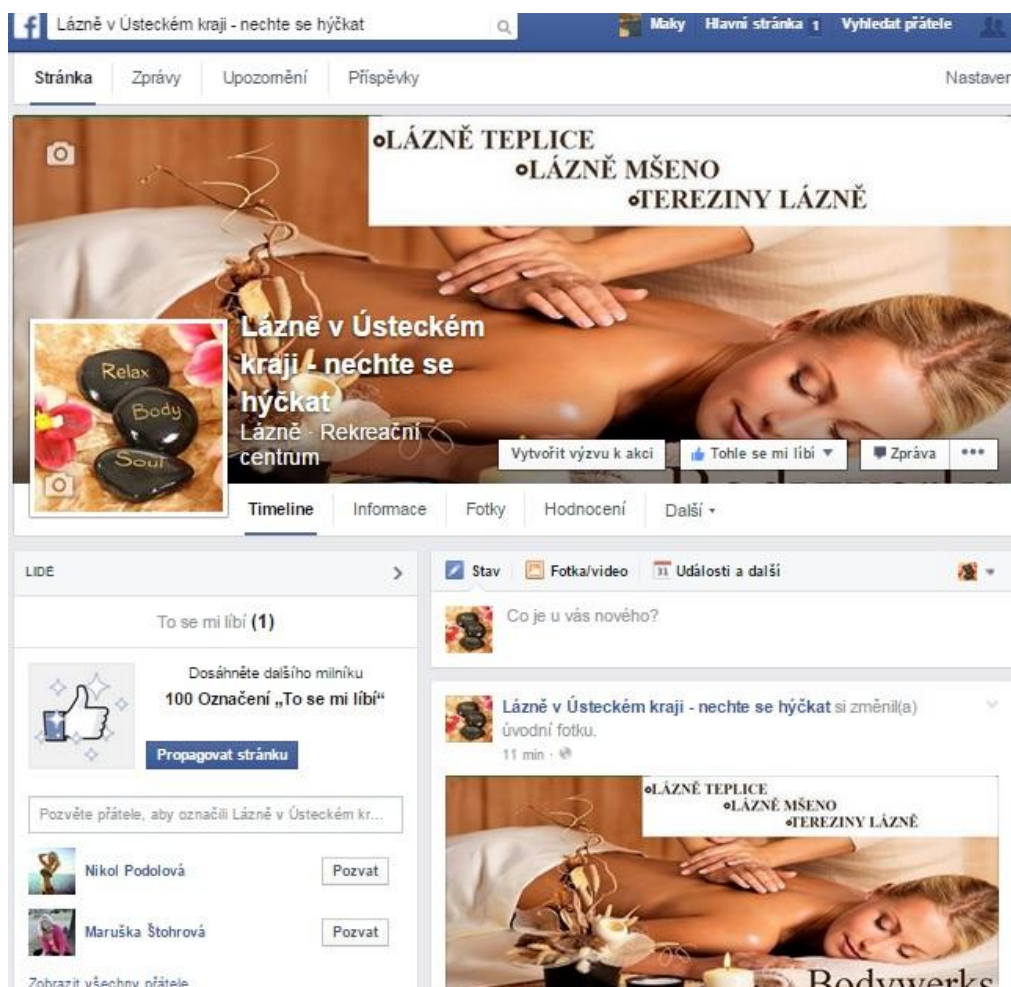
Pobyty by měly být nadále, ačkoliv v intenzivnější větší míře propagovány v masových médiích, na internetu, v letácích a na konferencích a veletrzích týkajících se cestovního ruchu. Samoplátecké lázeňské pobyty by měly být propagovány taky na facebooku. Podkapitola níže se touto problematikou zabývá.

Cílovou skupinu by měla být klientela, která věkově nejvíce navštěvuje ústecké lázně, od 19 do 45 let. Jedná se převážně o výdělečné činné obyvatelstvo a to zejména na manažery (nabídka antistresových a manažerských pobytů) a na osoby jež mají velkou pracovní vytíženost. Propagovat dlouhodobý blahodárný efekt těchto pobytů, což povede k pravidelnému vracení do lázní.

5. 1. 1 Propagace ústeckých lázní na facebooku

Běžné propagační kanály informují o nabídce samopláteckých kanálů a rovněž i zdravotně léčebných pobytů jednotlivých lázní. Doposud však nebyla vytvořena facebooková stránka na jejich prezentaci. Facebook v dnešní době využívá stále větší množství lidí. Dá se velmi dobře využít k marketingovým aktivitám jako je propagace. Na facebooku však chybí nejen propagace lázeňství v kraji, ale samotná propagace Ústeckého kraje. Autorka se zabývala pouze propagací lázeňství v Ústeckém kraji, nikoliv kraje samotného.

Návrh facebookové stránky na podporu lázeňství.

Obrázek 11: Návrh facebookové stránky; propagace lázeňství

Zdroj: vlastní založení pomocí www.facebook.com

Na této fiktivní facebookové stránce vytvořené autorkou, by lázně zveřejňovaly stále i akční nabídky lázeňských pobytů¹⁰¹. Název stránky Lázně v Ústeckém kraji - nechte se hýčkat vybízí potenciální hosty k relaxaci a odpočinku. Lázně by nabízely své produkty na facebooku a to s úplnými informacemi o daném produktu, případně s odkazem na webové stránky daných lázní, na kterých by zákazník našel další informace o produktu. Facebookový odkaz by byl přítomný na webových stránkách kraje a na samostatných webových stránkách lázní.

Tyto stránky by mohly do lázní přilákat mnohem více hostů, jelikož význam facebookové propagace stále roste a v budoucnu tomu zřejmě nebude jinak. Lázně by

¹⁰¹ Pro příklad lze čokoládový balíček, víkend manažer, či valentýnský pobyt. Pozn. autorky.

samozřejmě musely investovat do této propagace, kvůli získání potenciálních zákazníků. Jedná se zaplacení si několika tzv. likeů¹⁰² a přátel na stránce. Čím více přátel a likeů stránka má, tím má možnost vyššího povědomí mezi uživateli facebooku o nabízených produktech.

5. 3 Provádění výzkumů spokojenosti

Pro zvýšení atraktivnosti lázní v Ústeckém kraji je nutné provádět výzkumy spokojenosti ve všech lázeňských zařízeních v kraji. Nástrojem pro uskutečňování by mělo být dotazníkové šetření a aktivita na facebookových stránkách. Podle vyhodnocených výsledků, dostane vedení lázní zpětnou vazbu o nabízených službách a může reagovat na požadavky a přání klientů.

V současné době se aktivním vyhodnocováním dotazníků zabývají pouze Lázně Teplice. Lázně Mšeno a Tereziny lázně sice dotazníky svým hostům při odjezdu nabízejí k vyplnění, ovšem jeho vyhodnocení se už nadále příliš nezabývají.

Jiným typem výzkumu může být sledování reakcí na potenciálních facebookových stránkách. Osoba jež bude odpovědná za činnost a vedení stránek může sledovat reakce uživatelů na nabízené služby a jednotlivé příspěvky. Dále je možné uveřejňovat na facebooku rychlé a stručné ankety pro zjištění spokojenosti, či jiných aspektů, jež by lázním sloužily jako podklad pro zlepšení služeb.

5. 4 Zvýšení kvalifikace a průběžné školení personálu

SWOT analýza, jež byla vytvořena v předchozí kapitole identifikovala několik prvků týkajících se lázeňství v Ústeckém kraji. Na základě identifikace těchto aspektů SWOT analýzy, byla zvolena následující strategie, **S2 - O1 Strategie**.

-> Kombinace S2: Velké množství wellness balíčků a pobytových programů a O1 Zdokonalení poskytovaných služeb.

Opatření 1: Dostupnost veškerých nabízených služeb zahraničním návštěvníkům lázní na Ústecku.

¹⁰² Like: označení ikony líbí se mi na dané facebookové stránce. Pozn. autorky.

Aktivita 1: Zvyšování kvalifikace a pravidelné školení personálu lázeňských zařízení.

Aby byl Ústecký kraj atraktivní z hlediska lázeňství, je nutné mít spolehlivý a kvalifikovaný personál, který bude profesionálně nabízet a prodávat služby lázní. Velkým problémem je jazyková vybavenost.¹⁰³ V tomto ohledu by byly pro zaměstnance doporučeny intenzivní jazykové kurzy. Dále by byl navrhnout managementu jednotlivých lázní, aby svůj personál průběžně rekvalifikovala v oblasti nových trendů lázeňství, praxe v lázeňství, potřeb a chování klienta (odlišné zvyklosti kultur) a používání inovativních metod v oblasti léčebných programů. Rekvalifikace praxe v lázeňství byla v letech minulých podporována Ministerstvem školství jež poskytovalo akreditované rekvalifikační kurzy v Lázních Mšeno a Lázní Teplice. Nyní Ministerstvo školství poskytuje tyto kurzy pouze v Lázních Teplice.¹⁰⁴

Tato strategie je relevantní pouze pro Lázně Mšeno a Lázně Teplice. Tereziny lázně v Dubí nemají status zdravotnického zařízení, tudíž nesplňují nárok na akreditace rekvalifikačních kurzů Ministerstva školství.

Pokud budou mít lázně v Ústeckém kraji kvalitně proškolený a kvalifikovaný personál s odpovídající jazykovou výbavu, lze předpokládat, že budou generovat větší zisk.

¹⁰³ „To se týká nejen Lázní Mšeno, ale také Lázní Teplice, často máme zpětnou vazbu od zahraničních hostů v podobě minimální, nebo nulové schopnosti personálu řešit problémy nad rámec svých povinností a to zejména kvůli špatné jazykové vybavenosti.“ TUMPACHOVÁ, Miroslava. Asistentka ředitele Lázní Mšeno. Mšené lázně. 3. 2. 2015

¹⁰⁴ „V roce 2014 propadla akreditace na poskytování kvalifikačních kurzů Ministerstvem školství v Lázních Mšeno. V současné době se vedení snaží o opětovné navázání na kurzy, ovšem s velkými problémy. V Lázních Teplice tyto kurzy dále probíhají.“ TUMPACHOVÁ, Miroslava. Asistentka ředitele Lázní Mšeno. Mšené lázně. 3. 2. 2015

ZÁVĚR

Diplomová práce na téma „Vznik a vývoj lázeňství v Ústeckém kraji“ je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Hlavním cílem diplomové práce je analýza vývoje lázeňství v kraji a jeho budoucí rozvoj.

Část teoretická je zaměřena na charakteristiku Ústeckého kraje, pozornost je především věnována obecně cestovnímu ruchu v regionu a udržitelnému rozvoji v Ústeckém kraji, který hraje stále větší a důležitější roli ve všech regionech České republiky. Ústecký kraj připravil vizi od roku 2006 - 2020 pro rozvoj kraje, na který se budou aplikovat jednotlivé principy udržitelnosti rozvoje. Druhá kapitola popisuje vývoj lázeňství v České republice. Zde je stručně přihlédnuto k historii lázeňství v kraji, autorka vymezila a vysvětlila podstatné termíny, jež jsou s lázeňstvím spjaté. V této kapitole je taktéž vysvětlena problematika indikačního seznamu, jež prodělal v posledních letech velké změny a měl fatální vliv na návštěvnost lázní. V neposlední řadě je pozornost věnována návštěvností jednotlivých lázní. V následující kapitole je charakterizováno lázeňství v Ústeckém kraji opět s přihlédnutím na historické souvislosti, na charakteristiku jednotlivých lázní v Ústeckém kraji. Především na jejich historický a současný vývoj, nabízené produkty a služby a na jejich infrastrukturu. Součástí této kapitoly je monitoring obsazenosti jednotlivých lázeňských zařízení v Ústeckém kraji.

Praktická část analyzuje konkrétněji lázeňství v Ústeckém kraji. Součástí této analýzy bylo použito SWOT analýzy, která definovala slabě a silné stránky rozvoje lázeňství v kraji, jeho příležitosti a hrozby, dále bylo provedeno dotazníkové šetření, na jehož základě byla provedena analýza lázní z pohledu tuzemské i zahraniční klientely. Následovala analýza významu samopláteckých pobytů, které hrají v kraji velmi významnou roli. S asistentkou ředitele Lázní Mšeno byl proveden polostrukturovaný rozhovor, který napomohl identifikovat další slabiny v oblasti rozvoje lázeňství. V zimní období bylo provedeno dvoujazyčné dotazníkové šetření pro tuzemské i zahraniční klienty lázní. Dotazníkového šetření z pohledu zahraniční klientely se zúčastnili pouze hosté Lázní Teplice, jelikož výzkumu v ostatních dvou lázní se zúčastnilo jen velmi malý, nebo žádný prvek respondentů. Shrnuté výsledky použila autorka pro návrh marketingových aktivit, jež by vedly ke zvýšení atraktivnosti lázeňství v Ústeckém kraji.

Mezi nejdůležitější aktivitu, která povede ke zvýšení atraktivnosti lázní patří propagace. A to formou, která je lázněmi v současné době nejvíce využívána, skrze reklamy v novinách, časopisech, rádiu a letácích. Autorka dále navrhuje propagaci

prostřednictvím vytvoření facebookových stránek zaměřených na poskytování produktů jednotlivých lázní v kraji. Dále navrhuje zařazení lázeňství na oficiální webovou stránku Ústeckého kraje, na kterých je v současné době lázeňství velmi nepřehledně začleněno. Taktéž autorka doporučuje provádět dotazníková šetření ve všech lázních a výsledky těchto šetření analyzovat a snažit se tím zajišťovat spokojenost klientů.

Pokud se bude lázeňství v Ústeckém kraji dále rozvíjet na stejné úrovni, či spíše kvalitněji, povede to ke zvýšení příjmů v regionu. Je tedy velmi důležité investovat do infrastruktury pomocí čerpání dotací z Evropské unie, kterého se aktivně účastní zatím pouze Lázně Teplice. Dále je nutné zpracovat na nabídku samopláteckých pobytů, jejichž význam markantně roste, se snahou cílit na pracovně vytížené potenciální zákazníky, kteří ve stresové době, zapomínají na prevenci dobrého zdravotního stylu, uvolnění a odpočinek, který jim lázně mohou nabídnout z veliké škály nabízených samopláteckých wellness a léčebných produktů.

Nelze opomenout zahraniční klientelu, která tvoří taktéž významnou část hostů v lázních. Snahou lázní by měl být kvalitně proškolený a kvalifikovaný personál, s výbornou jazykovou vybaveností, který dokáže správně reagovat na přání a potřeby zahraniční klientely k její úplné spokojenosti.

Správný rozvoj lázeňství v Ústeckém kraji, taktéž pozitivně ovlivní zaměstnanost. Lázně, které budou do budoucna rozšiřovat svou infrastrukturu budou muset zaměstnat více pracovníků.

Obecnou predikcí rozvoje lázeňství v kraji je i nadále zvyšování počtu návštěvníků kraje u kterých roste význam samopláteckých pobytů. Ačkoliv kvůli uvolnění indikačního seznamu v roce 2015 lze očekávat i větší nárůst hostů, kterým pobyt částečně či kompletně hradí zdravotní pojišťovna.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

BUDINSKÁ, Jitka a ZERJATKE, Petra. *Kapitoly z dějin lázeňství*. Teplice: Regionální muzeum v Teplicích, 2006. s. 164. Monografické studie RMT; sv. 39. ISBN 80-85321-43-2.

DĚDINA, Jiří. *Management, organizování a ekonomika lázeňství - vybrané kapitoly*. Vyd. 1. [Praha]: Vysoká škola cestovního ruchu, hotelnictví a lázeňství, 2004. s. 170. ISBN 80-86592-01-4.

DOSKOČIL, Oldřich a MANDELÍK, Richard. *Historie a současnost podnikání na Litoměřicku, Roudnicku a Lovosicku*. 1. vyd. Žehušice: Městské knihy, 2009.. Historie a současnost podnikání. s. 303. ISBN 978-80-86699-57-8.

KAJLÍK, Vladimír a kol. *České lázně a lázeňství*. Praha: MMR ČR, 2007. 218 s. ISBN 978-80-239-9330-1.

KNOP, Karel a kol. *Lázeňství: ekonomika a management*. Vyd. 1. Praha: Grada, 1999. s. 231. ISBN 80-7169-717-6.

Ústav lázeňství gastronomie a turismu, 2013. s. 191. ISBN 978-80-7248-870-4.

KŘÍŽEK, Vladimír. *Obrazy z dějin lázeňství*. 2. vyd., V Libri 1. Praha: Libri, 2002. s. 263. ISBN 80-7277-092-6.

PALATKOVÁ, Monika et al. *Management cestovních kanceláří a agentur*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. s. 13. ISBN 978-80-247-3751-5.

PETR, David. *SKVOSTY LÁZNÍ*. Praha: Euromedia Group - Knižní klub, 2005, s. 207. ISBN 80-242-1524-1.

ŠPIŠÁK, Ladislav a kol. *Klinická balneologie*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2010. s. 275. ISBN 978-80-246-1654-4.

VÁCLAVÍNKOVÁ, Klára. *Lázeňství: pro prezenční formu studia*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2013, s. 105. ISBN 978-80-7248-854-4.

VYSTOUPIL, Jiří. *Atlas cestovního ruchu České republiky*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006. s. 157. ISBN 80-239-7256-1.

Seznam použitých internetových zdrojů

B. PŘÍJEZDOVÝ CESTOVNÍ RUCH V ÚSTECKÉM KRAJI V LETECH 2009-2011, C. ODHAD POČTU ZAHRANIČNÍCH NÁVŠTĚVNÍKŮ ÚSTECKÉHO KRAJE V LETECH 2006-2011 Stručné shrnutí: Příjezdový cestovní ruch v Ústeckém kraji. In: TUČEK, Jan, Markéta HÁJKOVÁ a Zuzana ŠVALBOVÁ. *Strukturalizace výsledků šetření „Příjezdový cestovní ruch 2009-2015“ do jednotlivých krajů ČR: Detailní krajská analýza – Ústecký kraj* [online]. STEM/MARK, 2012 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/882cf706-3a17-4b0f-811d-c7fb6a5b8646/06_Ustecky-kraj.pdf

Bílinská Kyselka: Bílina. In: *HRADY.CZ: Cestujte s přehledem* [online]. 2009 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <http://www.hrady.cz/?OID=8429>

Cestovní ruch a turistika. In: *Ústecký kraj* [online]. 2015 [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: http://www.kr-ustecky.cz/vismo/zobraz_dok.asp?kontext=1&zanorit=1&id_ktg=59059&p1=204764&tzv=1&pocet=25&stranka=3

Cestovní ruch - časové řady: Tab. 2.5.1 Návštěvnost v lázeňských ubytovacích zařízeních v ČR a krajích (NUTS III). In: *Český statistický úřad* [online]. 2015 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cru_cr

Cestovní ruch v Ústeckém kraji ve 4.čtvrtletí a za rok 2013. *ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD* [online]. 2014 [cit. 2015-02-11]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/cestovni_ruch_v_usteckem_kraji_ve_4_ctvrtleti_a_za_rok_2013_\(predbezne_udaje\)](http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/cestovni_ruch_v_usteckem_kraji_ve_4_ctvrtleti_a_za_rok_2013_(predbezne_udaje))

Česká republika. MATERIÁL K APLIKACI ZÁKONNÉ ÚPRAVY V OBLASTI POSKYTOVÁNÍ LÁZEŇSKÉ LÉČEBNĚ REHABILITAČNÍ PÉČE. In: *Zákon č. 1/2015 Sb.* 2015. Dostupné z: http://www.mzcr.cz/Odbornik/dokumenty/novy-indikacni-seznam_9952_3241_3.html.

České lázně a lázeňství: evropský sociální fond v ČR [online]. Praha, 2007 [cit. 2015-1-2]. ISBN 978-80-239-9330-1. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/88405a4e-039f-4025-8874-d37481bacb8/Ceske-lazne-a-lazenstvi.pdf>.

České lázně a lázeňství: evropský sociální fond v ČR [online]. Praha, 2007 [cit. 2014-11-12]. ISBN 978-80-239-9330-1. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/88405a4e-039f-4025-8874-d37481bacb8/Ceske-lazne-a-lazenstvi.pdf>.

České lázně a lázeňství: *evropský sociální fond v ČR* [online]. Praha, 2007 [cit. 2015-02-01]. ISBN 978-80-239-9330-1. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/88405a4e-039f-4025-8874-d37481baccb8/Ceske-lazne-a-lazenstvi.pdf>

České lázně a lázeňství: *evropský sociální fond v ČR* [online]. Praha, 2007 [cit. 2014-11-12]. ISBN 978-80-239-9330-1. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/88405a4e-039f-4025-8874-d37481baccb8/Ceske-lazne-a-lazenstvi.pdf>.

Fotogalerie. *Lázně Mšené* [online]. 2010 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.msene.cz/lazne/fotogalerie/>

Historie a současnost Ústeckého kraje: Ústecký kraj v současnosti. *Ústecký kraj: oficiální web* [online]. 2005, s. 1, 16.1.2014 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.kr-ustecky.cz/historie-a-soucasnost/d-850435/p1=204829>.

Historie. *Lázně Mšené* [online]. 2009 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.msene.cz/lazne/o-nas/historie-lazni/>.

HOLUB, Martin. Evidence hostů – je povinností ubytovatelů?. 2010, 2 s. Dostupné z: http://www.roedl.com/fileadmin/user_upload/Roedl_Czech_Republic/clanky/2010/AHR_10_2010.pdf

Charakteristika kraje. In: *ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: Krajská správa ČSÚ v Ústí nad Labem* [online]. 2012 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje

Charakteristika kraje. In: *ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: Krajská správa ČSÚ v Ústí nad Labem* [online]. 2012 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xu/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje

KABOURKOVÁ, Marcela. *Dopady celosvětové finanční a hospodářské krize na cestovní ruch a lázeňství v Karlových Varech*. Plzeň, 2012. Dostupné z: <http://hdl.handle.net/11025/2149>. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni.

KLINIKA CLT [online]. 2010 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.klinikaclt.cz/>

LÁZEŇSKÉ DOMY. *LÁZNĚ TEPLICE V ČECHÁCH* [online]. 2010 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.lazneteplice.cz/lazenske-domy/>

Lázeňská péče pro dospělé podle indikačních skupin na náklad zdravotního pojištění. In: *Lázeňská péče 2013: ZDRAVOTNICKÁ STATISTIKA* [online]. Praha: Ústav

zdravotnických informací a statistiky ČR, 2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <http://www.uzis.cz/system/files/lazne2013.pdf>.

LÁZNĚ ÚSTECKÝ KRAJ: Mšené-lázně, Teplice. *SVAZ LÉČEBNÝCH LÁZNÍ ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. 2010 [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://www.lecebne-lazne.cz/cs/lazne/ceska-republika/ustecky-kraj.html>

LÁZNĚ TEPLICE V ČECHÁCH [online]. 2010 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: http://www.lazneteplice.cz/_sys_/FileStorage/download/1/106/vyrocnizprava-lt-2012.pdf

¹ *Lázně Teplice, PROCEDURY LÉČEBNÉ*. Teplice. 2015.

Lázně Teplice, Lázeňské domy. Teplice. 2015. FOTOGALERIE. *LÁZNĚ TEPLICE V ČECHÁCH* [online]. 2010 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.lazneteplice.cz/lazenske-domy/>

Materiál ministerstva zdravotnictví pro vládu: Situace v českém lázeňství [online]. 2013 [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://osz.cmkos.cz/files/Article/465/TextDocument/material-ministerstva-zdravotnictvi-pro-vladu---situace-v-ceskem-lazestvi---cerven-2013.pdf>

MÍSTA NAVŠTĚVOVANÁ ZAHRANIČNÍMI NÁVŠTĚVNÍKY ÚSTECKÉHO KRAJE V LETECH 2009-2011, Stručné shrnutí: Příjezdový cestovní ruch v Ústeckém kraji. In: TUČEK, Jan, Markéta HÁJKOVÁ a Zuzana ŠVALBOVÁ. *Strukturalizace výsledků šetření „Příjezdový cestovní ruch 2009-2015“ do jednotlivých krajů ČR: Detailní krajská analýza – Ústecký kraj* [online]. STEM/MARK, 2012 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/882cf706-3a17-4b0f-811d-c7fb6a5b8646/06_Ustecky-kraj.pdf

Nová expozice kraje veze z veletrhu Holiday World druhé místo. *Ústecký kraj: oficiální web* [online]. 2015 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.kr-ustecky.cz/nova-expozice-kraje-veze-z-veletrhu-holiday-world-druhe-misto/d-1688401/p1=204764>
O SVAZU LÉČEBNÝCH LÁZNÍ ČR. *SVAZ LÉČEBNÝCH LÁZNÍ ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. 2010 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <http://www.lecebne-lazne.cz/cs/o-svazu-lazni/o-svazu-lecebnych-lazni-cr>.

SMOTLACHOVÁ, Eliška a Sylva SKUPINOVÁ. *Aktuální problémy cestovního ruchu: Cestovní ruch a jeho dopady na společnost* [online]. Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2014 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <https://www.vspj.cz/soubory/download/id/3153>

STRATEGIE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚSTECKÉHO KRAJE 2006–2020: 1. Úvod, 3. Vize pro Ústecký kraj. In: *Ústecký kraj: Oficiální web* [online]. 2008 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.kr-ustecky.cz/strategie-udrzitelneho-rozvoje-uk-brozurka/d-1066764/p1=204504>

STRATEGIE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚSTECKÉHO KRAJE 2006–2020: 3. Vize pro Ústecký kraj. In: *Ústecký kraj: Oficiální web* [online]. 2008 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.kr-ustecky.cz/strategie-udrzitelneho-rozvoje-uk-brozurka/d-1066764/p1=204504>

TEREZINY LÁZNĚ OPĚT ZPROVOZNĚNY. *Dubský zpravodaj* [online]. 2010 [cit. 2015-01-09]. Dostupné z: <http://www.mesto-dubi.cz/docs/dubsky-zpravodaj/Dubsky%20zpravodaj08.pdf>

Tereziny lázně Dubí: O nás. In: *Tereziny lázně Dubí* [online]. [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: http://www.laznedubi.cz/o_nas/tereziny_lazne_dubi.html

Tereziny lázně Dubí: Pobyt a procedury. *Tereziny lázně Dubí* [online]. [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: http://www.laznedubi.cz/o_nas/tereziny_lazne_dubi.html.

Tereziny lázně Dubí: Fotogalerie. *Tereziny lázně Dubí* [online]. [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: http://www.laznedubi.cz/o_nas/tereziny_lazne_dubi.html.

TUČEK, Jan. *PŘÍJEZDOVÝ CESTOVNÍ RUCH V ROCE 2013: Prezentace výsledků projektu „Příjezdový cestovní ruch 2009-2015“* [online]. STEM/MARK, 2014 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: Prezentace výsledků projektu „Příjezdový cestovní ruch 2009-2015“

VÝROČNÍ ZPRÁVY. *LÁZNĚ TEPLICE V ČECHÁCH* [online]. 2010 [cit. 2015-02-09]. Dostupné z: <http://www.lazneteplice.cz/o-nas/soucasnost/vyrocnizpravy/>

Základní výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Ústecký kraj. In: *ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: Český statistický úřad Krajská správa ČSÚ v Ústí nad Labem* [online]. 2012 [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajp/06042-12-xu>.

SEZNAM OBRÁZŮ, GRAFŮ A TABULEK

Seznam obrázků

Obrázek 1:	Města v Ústeckém kraji podle velikosti	12
Obrázek 2:	Individuální návštěvy v ČR v roce 2013	17
Obrázek 3:	Rozmístění lázeňských zařízení vč. jejich specializace.....	23
Obrázek 4:	Lázně Bílinská Kyselka.....	39
Obrázek 5:	Tereziny lázně Dubí.....	43
Obrázek 6:	Ceník lázeňských procedur; Mšené Lázně	46
Obrázek 7:	Mšené Lázně.....	48
Obrázek 8:	Lázně Teplice; lázeňský dům Beethoven.....	53
Obrázek 9:	Hlavní strana webu Ústeckého kraje.....	75
Obrázek 10:	Návrh hlavní stranu webu Ústeckého kraje	76
Obrázek 11:	Návrh facebookové stránky; propagace lázeňství	78

Seznam grafů

Graf 1:	Hosté v HUZ v letech 2000 - 2013	15
Graf 1:	Složení pacientů lázeňských zařízení v 19. století.....	27
Graf 2:	Lázeňská péče v roce 2013 podle indikačních skupin	31
Graf 3:	Velikost lázní podle počtu lůžek	34
Graf 4:	Obsazenost Lázní Teplice za roky 2011 a 2012.....	35
Graf 5:	Obsazenost Tereziných lázní v letech 2011 a 2012	36
Graf 6:	Obsazenost Lázní Mšeno za roky 2011 a 2012.....	37
Graf 7:	Samoplátci a pojištěnci v Lázních Teplice; 2011 - 2013.	58
Graf 8:	Samoplátci a pojištěnci v Lázních Mšeno; 2011 - 2013.	59
Graf 9:	Vyhodnocení otázky č. 2	66

Graf 10:	Vyhodnocení otázky č. 5.....	68
Graf 11:	Vyhodnocení otázky č. 7.....	70
Graf 12:	Vyhodnocení otázky č. 8.....	71
Graf 13:	Vyhodnocení otázky č. 11.....	73

Seznam tabulek

Tabulka 1:	Návštěvnost LUZ v krajích a České republice.....	22
Tabulka 2:	Indikace léčebných zařízení v Ústeckém kraji.....	33
Tabulka 3:	Lázeňské procedury; Tereziny lázně Dubí.....	41
Tabulka 4:	Typy pobytů v Tereziných lázních Dubí	42
Tabulka 5:	Léčebné procedury; Mšené Lázně.....	44
Tabulka 6:	Nabídka balíčků; Mšené Lázně	47
Tabulka 7:	Léčebné procedury; Lázně Teplice.....	50
Tabulka 8:	Typy pobytů v Lázních Teplice	52
Tabulka 9:	SWOT analýza lázeňství v Ústeckém kraji.	55
Tabulka 10:	Vyhodnocení otázky č. 1	65
Tabulka 11:	Vyhodnocení otázky č. 3	67
Tabulka 12:	Vyhodnocení otázky č. 4	67
Tabulka 13:	Vyhodnocení otázky č. 6	69
Tabulka 14:	Vyhodnocení otázky č.9	72

SEZNAM PŘÍLOH

Seznam příloh:

Příloha A - Anglická verze dotazníku..... I

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Markéta Jasanská

Obor: management cestovního ruchu

Forma studia: prezenční magisterské

Název práce: Vznik a vývoj lázeňství v Ústeckém kraji

Rok: 2015

Počet stran textu: 75

Celkový počet stran příloh: 1

Počet titulů českých použitých zdrojů: 11

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 35

Počet ostatních zdrojů: 0

Vedoucí práce: Ing. Iveta Hamarneh Ph.D.